

Universitätsbibliothek Wuppertal

Omnia Divini Platonis Opera

Plato

Basileae, 1551

Sophista, vel de eo quod est, vel de ente

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-245](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-245)

concludit sententia, uidelicet res naturales, opera esse dei. Siquidem omnia natura opera à diuina quadam sapien-
 tia mundo infusa probauerat proficisci. Res autem umbratiles & fallaces, ait demonicas esse prestigias. Ibidem
 & sophistam nobis occultum esse inquit, tanquam nō entis, id est falsi tenebris inuolutum: & philosophum pariter
 occultum esse, quamuis alia ratione, quia uidelicet entis ipsius, id est diuinae ueritatis splendore undiq; circumfus-
 sus uulgarium intuitum animorum prorsus exuperet.

Res natura
 les, opera
 dei

PLATONIS SOPHISTA, VEL DE EO

QVOD EST, VEL DE ENTE, TRANSLATVS A MARSILIO
 Ficino Florentino ad Laurentium Medicen
 uirum magnanimum.

THEODORVS, SOCRATES, HOSPES ELEATES, QVI FORTE
 MELISSVS EST, THEAETETVS.

ENIMVS ô Socrates, & ipsi pulchre quemadmodum heri inter nos conue-
 nit, & hospitem hunc nobiscum ducimus Eleatem, Parmenidem atq; Ze-
 nonem alterum uirum apprime sapientiæ studiosum. SOC. Forte ô Theo-
 dore, dum uirum hospitem tecum ducere credis, deum quendam ducis. In-
 quit enim Homerus, cum deos alios, tum maxime hospiralem deum, inter

Occasio
 dialogi

Inter homi-
 nes prudentes
 uersari
 deum

homines qui iusti pudoris participes sunt, uersari, & hominum contumelias iniuriasq; in-
 spicere. Te forsitan & hic è superis unus huc secutus est, ut nos qui à disputandi rationibus
 aberramus, examinet atq; corripiat: atq; ipse redargutionis est deus. THE. Haud mos hic
 ô Socrates, huius hospitis. Sed modestior est q̄ hi qui contentionibus studēt. Mihiq; nul-
 lus hominū deus, sed diuinus aliquis esse uidetur. Omnes equidem philosophos, diuinos
 appello. SOC. Et recte quidem amice. Genus autem philosophorū haud multo facilius,
 ut ita dixerim, quàm deorum discernitur. Omnes enim quicumq; non fictē, sed uere philo-
 sophantur, propter aliorum inscitiam omniformes apparent, dum urbes circumeunt, &
 uelut ab excelsa quadam specula inferiorū uitam prospectant. Atq; hi à quibusdam nul-
 lius estimantur, à nōnullis summopere honorantur. Et interdū quidem ciuiles apparent,
 aliās sophistæ, nonnunquam aliquorum opinione insani prorsus habentur. Quapropter
 percontari hunc hospitem cupio, si modo gratum illi futurum sit, quid de his rebus fami-
 liares eius Eleates sentiant, quid ue esse dicant, & quomodo nominent. THE. Quenam
 ista? SOC. Sophistam inquam, ciuilem philosophū. THE. Quid uero potissimum, & qua-
 le circa hæc dubitanti tibi sciscitari libet? SOC. Hoc, utrum unum hæc omnia, an duo esse
 uelint. An quemadmodū nomina tria, tria quoq; genera distinguētes, singula nomina ge-
 neribus singulis ascripserint. THE. At nihil, ut arbitror, prohibebit, quo minus hæc uo-
 bis exponat. Tu uero quid ais, hospes? HOS. Quod & tu, nihil sane prohibet, neq; dictū
 difficile est, quod tria esse putauerint. Singulatim uero distinguere, & quid unumquodq;
 sit definire, neq; paruum opus est, neq; facile. THE. In eandem forte quæstionem ô Socra-
 tes, incidisti, in quam & nos anteq; huc accederemus. hic autē qui tibi nunc, eadem tunc
 nobis respondit, audisse se quidem, & recordari. SOC. In eo igitur quod primum rogau-
 mus, gratificari nobis debes ô hospes. Verum nobis id in primis declara. Vtrū per te ipse
 perpetua oratione quod inferre uelles, exponere consueueris, an potius interrogando
 quemadmodum solebat Parmenides: quem ego adolescens audiui quondam ita dispu-
 tantem admodū senem, rationesq; pulcherrimas afferentem. HOS. Si facile quis & apte
 respondeat, facilius est cum alio interrogando disserere: sin contrā, per seipsum quisq; fa-
 cilius disputat. SOC. Licet igitur quemcunq; uis, ex his eligere. Omnes enim libentissime
 obsequuntur. Ego uero tibi cōsulo, ut iuuenem quempiam eligas, uel hunc Theætetum,
 uel alium quicumque aptior tibi uideatur. HOS. Pudet me ô Socrates, quum nunc pri-
 mum uobiscum loquar, non uicissim uerbum uerbo reddere, sed prolixum sermonem
 inceptare, siue solus ipse per me, siue cum alio respondente, demonstrationis gratia dispu-
 raro. Quod enim modo quæsitum est, nemo leuiter explicari posse confidat. Longa nam
 que disputatione indiget. Contrā uero, si tibi & istis, præsertim cum tam modeste roga-
 ueris, nō obtemperem, agreste quiddam, & ab hospitis mansuetudine alienum mihi fore
 uidetur

Parmeni-
 des disputa-
 bat interro-
 gando

uidetur. Quippe cum disputationis comitem Theætetum hunc ex his quæ & ego dicebam, & tu modo iussisti, sim habiturus. THE. Ita certe ô hospes, quemadmodum inquit Socrates, cunctis gratificaberis. HOS. Nihil aduersus hæc ulterius Theætete dicendum. Tecum deinceps agendum mihi: quod si forte sermonis prolixitas tibi fastidiosa contingeret, & labore grauaberis, nõ me obsecro, sed hosce tuos familiares, qui in causa sunt, accusato. THE. Nihil molestum fore arbitror: nam si forte me defatigari contigerit, hunc Socratem adhibebimus, Socrati quidem nomine similem, mihi exercitationis socium, & æqualem, cui mecum laboriosa multa peragere non est insuetum. HOS. Probe loqueris, & de his quidem procedente sermone tecum ipse deliberabis. Communiter uero mecum tibi nunc considerandũ. incipiendumq; ut mihi uidetur, ab ipso Sophista, & quid sit in primis definiendum. In præsentia porrò tu simul ac ego huius comune solum nomen habemus: rem uero ipsam quæ nomine designatur, aliter forte uterq; uestrũ cogitat. Præstat autem in singulis rem ipsam cum rationibus, quàm nomẽ solum absq; ratione perspicere. quod profecto nunc inquirimus sophistæ genus, haud facile definiri potest. Vetus est omniumq; communis sententia, si quis ea quæ magna sunt, recte transigere uelit, in paruis quibusdam prius illa facilioribusq; in maximis considerare debere. Equidem Sophistæ genus arbitratus difficile posse comprehendere, nobis ô Theætete, consulo, ut ante in alio quodam faciliiori progressum illius præmeditemur. Nisi tu forte comodiorẽ uiam ostẽdas. THE. Nullam habeo comodiorẽ. HOS. Vis ne exiguum quiddam & uile in medium adducamus, maioris ipsius exemplum. THE. Volo. HOS. An non propemodum notum quiddam atq; exile, quod nihilominus ad maiorum intelligentiã conferat: qualis homo piscator est. Leue enim quiddam est & exile. THE. Certe. HOS. Viam tamen & rationem ad id de quo agimus, aptam habere uidetur. THE. Optime ita se res haberet. HOS. Agẽ hinc exordiamur. Dic utrum ipsum tanq; artificiosum, an artis expertem, alterius uero potẽtiã cuiusdam participem ponere debeamus? THE. Nullo modo artis expertem. HOS. Artium ferme omnium species duæ sunt. THE. Quæ? HOS. Agricultura, & cuiuslibet mortalis corporis cura, & facultas omnium quæ circa compositum quodlibet fictum uel uersatur, quæ communiter supellectilia dicuntur, & quæ hic imitatur, uniuersa inquam facultas huiusmodi uno quodam communi nomine nuncupari debet. THE. Quonam pacto? & quo nomine? HOS. Quoties quod antea non erat, in esse quis deinde perducit, quod agit, facere: quod agitur, fieri dicimus. THE. Recte. HOS. Cuncta quæ paulo ante retulimus, ad hoc uim habent. THE. Habent certe. HOS. Summatim itaq; illa effectricem facultatem denominemus. THE. Esto. HOS. Disciplinæ uero, & cognitionis species uniuersa, & quæstus certaminisq; ac uenandi peritiã, ars acquirẽdi summatim uocanda uidetur: quippe cum nihil ex his quicq; fabricet: quæ uero sunt & fuerunt, comparet, partim sermonibus actionibusq; capiẽs, partim capientibus non concedens. THE. Decet. HOS. Cum omnes artes aut in acquirendo, aut in efficiendo uersentur, quo in genere peritiã piscandi ponemus? THE. In eo uidelicet quod acquirit. HOS. Nõne eius quod acquirit, duæ sunt species? Vna inter uolentes cõmutatio, dono, emptio, mercede: altera mancipatio uel opere uel sermone facta. THE. Ex his quæ dicta sunt, sic esse constat. HOS. Mancipatio uero duplex. THE. Qua ratione? HOS. Vna quidẽ patens, quæ certo capio: altera latens, quæ uenando. THE. Ita est. HOS. Venatoriã quoq; bifariã diuidere decet. THE. Quomodo bifariã? HOS. Aut enim rem expertẽ anima, aut animatã uenat. THE. Quid nĩ? siquidẽ ambo hæc sunt. HOS. Sunt profecto. Et oportet quod ad inanimum pertinet, nomine carens, dimittere, etiã quasdã natatoriã facultatis partes, & alia huiusmodi exigua prætermittere. Animatorum uero capturã, animalium uenationem uocare. THE. Sic esto. HOS. Venationis huiusmodi merito duæ sunt species. Vna quidem gressibilem animalium uenatio, uarijs speciebus, nominibusq; distincta: altera uero agiliũ, quæ fluentium uenatio nominatur. THE. Omnino. HOS. Agiliũ uero quædam pennis per aerem, quædam per aquã uagantur. THE. Certe. HOS. Volantium uenatio, aucupium nominatur. THE. Proculdubio. HOS. Aquatiliũ uero, fere summatim piscatio. THE. Omnino. HOS. Piscationem autem nõne in duo maxima membra diuidimus? THE. Quænã ista? HOS. Aut enim retinaculis, aut percussione piscamur. THE. Quonam pacto utrumq; distinguis? HOS. Quicquid coercendi gratia cohibet, aliquid cõprehendẽdo, retinaculum

Cognitione
rei cū ratio-
nibus q̄ no-
minis solum
præcellere
Vetus sentē-
tia circa ma-
gna cogno-
scenda
Trāslatio fa-
ciēda ad faci-
liora, ut co-
gnoscat
quod quæ-
ritur
Artium om-
niũ diuisio

nominatur. THE. Prorsus. HOS. Nassam, retia, laqueos, uerriculum, ceteraq; huiusmodi,
 nunquid aliter quam retinacula uocabis? THE. Haud aliter. HOS. Hic igitur & alius si-
 milis uenandi modus qui cohibendo perficitur, piscationis species quaedam est. THE. Est.
 HOS. Extat species altera quae hamis & fuscinis captat. Hanc percutientem piscationem
 eomuniter appellare decet, nisi tu forte quid pulchrius afferas. THE. Nonne est mihi cu-
 ra nomen, hoc porro sufficit. HOS. Alij quidem nocte hoc efficiunt ad ignis lumen, qua
 propter ignifera piscatio nominatur. THE. Prorsus. HOS. Alij die in extremo uirgæ cu-
 iusdam ferentes uncum tridentibus usi. Vnde contorta & unca omnis hæc piscatio no-
 minatur. THE. Constat. HOS. Qui piscando percutit retorto quodam instrumento, & fu-
 scinam à superiori parte ad inferiorē demittit, tridentea & fuscinali piscatione uti dicitur.
 THE. Ferunt. HOS. Restat species altera. THE. Quanam? HOS. Percussio quaedam ha-
 mo facta, contra ac superior, neq; in qualibet piscium parte, sed in capite & ore duntaxat,
 ab inferiori parte ad superiorē uirgis & calamis retrahens. huius quid potissimū o Thea-
 tete, nomen esse dicemus? THE. Videmur quod supra proposuimus exquirendum, nūc
 iam perfecisse. HOS. Nunc igitur piscationis non modo nomen ego ac tu communi sen-
 tentia instituiamus, uerum etiam rationem ipsius operis sufficienter accepimus. Vniuersæ
 porro artis dimidium in diuisione fuit, quæ in acquirendo uersatur: ac huius dimidiū que
 capit, & huius rursus dimidium quæ mancipat: huius uenatoria: uenatoriæ animalium
 præda: huius agilis animalis captura, agilis uniuersaliter piscatoria: piscatoriæ, percutiēs
 atq; tundens piscatio: percutientis, quæ unco piscatio fit: huius deniq; percussio quæ sur-
 sum uersus ab inferiori parte conficitur, retrahendo, & inde nomen sortita, retrahens &
 hamatoria piscatio dicitur. THE. Abunde hoc ostensum est. HOS. Atqui secundum hoc
 exemplum, quid est sophista, inuenire statuimus. THE. Prorsus. HOS. Illudq; in primis
 quaesitū est, utrum ipsum qui hamo piscatur, rudem penitus, an artis alicuius participem
 ponere debeamus. THE. Ita est. HOS. Et nunc quidem sophistam, rudem ne an calli-
 dum appellabimus? THE. Nullo modo rudem. Intellego equidem non oportere illum
 qui ita uocatur, inertem esse, sed arte quadam instructum. HOS. Qua igitur arte? nun-
 quid hæcenus cognationem istorum mutuam ignorabimus? THE. Quorum? HOS. Ha-
 matoris atq; sophistæ. THE. Quemadmodum? HOS. Venatores quidam esse mihi am-
 bo uidentur. THE. Quam prædam hic alter insequitur? de altero namq; diximus. HOS.
 Prædam uniuersam bisariam partiti sumus, in natantem atq; gressibilem. THE. Profecto.
 HOS. Et uenationem quæ natantia aquatiliaq; persequitur, prosecuti sumus: eam uero
 quæ gressibilia prætermisimus, & quod multiplex esset, adiunximus. THE. Proculdu-
 bio. HOS. Hæcenus hamator & sophista ab arte uenatoriæ æque proficiuntur. THE.
 Videntur sanè. HOS. Ab animalium uenatione, quidam in mare descendit, fluminaq; &
 lacus, & in his animalia ipsa uenatur. THE. Quid ni? HOS. Quidam autem in terras &
 fluuios uelut in prata quaedam, iuuentute & diuitijs abundantia, in his animalia captatu-
 rus. THE. Quo pacto? HOS. Venationis quæ terra fit, duæ maxime partes sunt. THE.
 Qualis utraq; HOS. Vna domesticorum, agrestium altera. THE. An est ulla domestico-
 rum uenatio? HOS. Pone quæ dicam, ut lubet. aut enim est homo domesticū animal; aut
 nullum animal est domesticum: uel aliud quoddam mansuetū, homo aut animal ferum: si
 ue mansuetus homo quidem, sed hominis uenatio nulla. Ex his quod magis tibi cōsonat,
 in præsentia determina. THE. Arbitror equidem hospes, & nos mansuetū esse animal, &
 hominum esse uenationem. HOS. Duplicem igitur & domesticorum uenationem statui-
 mus. THE. Qua ratione? HOS. Prædatoriā, & quæ redigit in seruitutem, tyrannidem insu-
 per, & militarem captiuitatē, cuncta hæc uiolentam eomuniter uenationem asserimus.
 THE. Optime. HOS. Quæ uero iudicando fit, uel concionando, uel conciliando, summa-
 tum persuasione artificij nuncupamus. THE. Recte. HOS. Huius sunt duo genera. THE.
 Quanam? HOS. Publicum & priuatū. THE. Extat species utraq; HOS. Priuatæ rursus per-
 suasionis uenatio, aut mercede fit, aut muneribus. THE. Haud intelligo. HOS. Amatorū
 uenationē nunq; cōsiderasse uideris. THE. Qua in re? HOS. Quod illi quos ceperūt, mu-
 nera insuper exhibēt. THE. Vera narras. HOS. Hæc itaq; artis amatorie species esto. THE.
 Esto. HOS. Sed ea quæ mercede fit, aut uersat ad gratiam, uoluptatisq; illecebras parat, ut
 inde alimenta pro mercede duntaxat accipiat, quam adulationē uocamus, artē uoluptatū
 machi

machinatricem. THE. Certe. HOS. Aut uirtutis ostendendæ gratia conuersari se profiteretur, & pro mercede pecunias exigit, idq; genus alio nomine nuncupandum uideretur.

Prima definitio sophista THE. Quid nisi HOS. Quoniam exprimeretenta. THE. Constat planè. Sophistam namque iam reperisse uidemur, & hoc nomen huic maxime congruere arbitror. HOS. Ut ex hac disputatione colligitur, constat ò Theætete, sophisticam facultatem appellandam esse artem quæ in conciliando comparandoq; uersatur, animaliumq; gressibilibum & terrenorum domesticorumq; uenatio est, hominum uidelicet priuata captura ob nummorum mercedem, & iuuenum diuitum atq; nobilium opinione uirtutis disciplinæq; irretitio. THE. Prorsus ita dicendum. HOS. Præterea hoc modo consideremus: nō enim uilis cuiusdam artis quod nunc quaritur, sed pulchræ admodum particeps est. Etenim ex ijs quæ supra diximus, per imaginem quandam coniectare licet, non huius generis, quod diximus, sed alterius esse. THE. Cuius igitur? HOS. Artis profecto quæ in acquirendo uersatur, duæ species relatae sunt, uenatio & cōmerciū. THE. Certe. HOS. Commerciū uero duæ sunt species: una in largitione, altera in emptione uenditioneq; consistit. THE. Sic est profecto. HOS. Eam rursus quæ ad emendum uendendumq; pertinet, bifariam diuidimus.

Disciplinarum mercatura THE. Quo pacto? HOS. Qui opera sua uenalia facit, priorum uenditor nominatur: qui aliena uendit, commutator. THE. Omnino. HOS. Commutatio uero aut inter eiusdem urbis ciues conficitur, quam cauponariam uocamus: aut inter ciues & peregrinos emendo & uendendo res ex urbe alia in aliam permutatur, quam mercaturam dicimus.

Disciplinarum mercatura THE. Quid nisi HOS. Mercatura præterea duplex, altera ad uictum corporis spectat, altera ad animi disciplinam, commutatq; nummis eruditionem. THE. Quemadmodum dicis? HOS. Quod ad animum attinet, forsitan ignoramus. Nam quod ad corpus, agnoscimus. THE. Nempe. HOS. Eum profecto qui musicam alibi quidem discendo emit, alibi docendo uendit, literaturamq; similiter, & præstigia, cæterasq; animi disciplinas tam ferias quàm iocosas, mercatorem nihilo minus quàm corporis alimēta uendentē dicimus.

Disciplinarum mercatura THE. Vera narras. HOS. Nonne illum similiter appellabis, qui disciplinas nummis empturus commutaturusq; urbes uarias circuit? THE. Similiter certe. HOS. Huiusmodi mercaturæ pars quædam demonstratiua uocatur, pars altera ridicula, nihilominus cum sit disciplinarum uenditio, consimili quodam uenditionis cognomento uocanda. THE. Prorsus. HOS. Alio uero nomine nuncupandus qui facultates alias uendit, alio qui præcepta uirtutum. THE. Nihil prohibet. HOS. Eum sanè qui alias facultates uenundat, artium uenditorem nominare decet: sed eum hominem qui mores mercede tradit, quo nomine nuncupabis? Nunquid aliter quis recte cognominare hūc potest, quàm quod nūc quarimus, sophisticam? THE. Haud aliter profecto. HOS. Iam igitur concludamus hūc in modum colligētes, quod secunda inquisitione sophista nobis apparuit acquisite huiusmodi, scilicet commutator, emptor & uenditor, mercator uidelicet qui animi disciplinas uenundat ad sermones institutaq; uirtutum præcipua pertinentes. THE. Valde. HOS. Tertio rursus te similiter sophisticam uocaturum hunc arbitror, qui eadem in urbe permanens, partim emit, partim ipse excogitat disciplinas, comparandi uictus gratia uenditurus. THE. Nihil obstat. HOS. Sophistam igitur appellabis eum qui in acquirendo uersatur, commutat scilicet & emit, uenditq; cauponando, siue sua inuēta, siue aliena circa uirtutis studia uendat. THE. Neesse est, rationi siquidem assentiri decet. HOS. Videamus iterum, num quod in præsentia quarimus genus, cuiusdam talis simile sit. THE. Cuiusnam? HOS. Eius artis quæ ad acquirendum pertinet, pars quædam certandi facultas erat. THE. Erat certe. HOS. Haud igitur ab re erit bifariam illam diuidere. THE. Quas in partes diuides? HOS. Vna quidem pugnat, repugnat altera. THE. Verum. HOS. Pugna utique corporis ad corpus, uolentia congrue nuncupatur. THE. Congruè. HOS. Quæ autem uerbis aduersus uerba committitur, contentio. THE. Certe. HOS. Ambiguitatis due sunt species. THE. Quæ? HOS. Quando oratione perpetua publice de iustis iniustis uer certatur, iudicialis controuersia nominatur. THE. Ita est. HOS. Cum uero priuatim minutis quibusdam argumentatiunculis interrogando respondendoq; cōtenditur, contradictionem appellare solemus. THE. Sic utiq;. HOS. Cōtradictio porrò quæ in cōmercijs utcunq; cōtingit, & absq; arte fit, ut species quædā seorsum ponenda est: sic enim ratio ab alijs illam discernit. proprium uero cognomentū nec ab antiquis accepit, neq; nunc à nobis

bis accipiet, neq; enim decet. THE. Proculdubio. HOS. In traria namque & minima scin-
 ditur: quæ autem arte procedit, & de iustis iniustis ue, & de alijs generatim ambigit, liti-
 gium appellari solet. THE. Plane. HOS. Litigium duplex, alterum patrimoniū dissipat,
 alterum pecunias cumulat. THE. Omnino. HOS. Quod itaq; utriq; tribuendū sit cogno-
 mentum, inuenire conemur. THE. Oportet. HOS. Quicunq; contentionis huiusmodi stu-
 dio delectatus, res suas negligit, uerba aut̄ audientibus iucunda componit, & quæstion-
 culas semper aucupat, nō aliter ut mea fert opinio, quā nugator & garrulus est uocan-
 dus. THE. Sic utiq;. HOS. At uero qui ex priuatis litigijs pecunijs cumulandis incumbit,
 quomodo uocandus sit, tu nūc uice tua fretus enarra. THE. Quisquis absq; errore respon-
 dere uoluerit, sophistam hūc mirabilem quem quærimus, appellabit, quarto se nobis iam
 offerentem. HOS. Ratio itaq; nunc ostendit sophistam nihil esse aliud quā genus illud
 quæstuarium, artificiose litigando, aduersando, pugnando, luclando acquirere solitum. Quarta defi-
nitio sophi-
stæ
 THE. Sic est omnino. HOS. Cernis uerum esse quod dicitur, uarium hoc animal esse, utq;
 prouerbio fertur, Non altera manu duntaxat apprehendendum. THE. An igitur utraq;
 uti oportet? HOS. Opus est, & pro uiribus sic agendum. eiusmodi uero ipsius uestigium
 iam percurrimus. Dic age, habemus ne ulla quæ uocamus seruilia nomina? THE. Multa.
 Sed quænam è multis interrogas? HOS. Talia quædam ut cum dicimus excolare, distri-
 buere, excoquere, secernere. THE. Quid nī? HOS. Carminari præterea, deducere, pecte-
 re, aliaq; per multa huiusmodi in artibus reperimus, an non? THE. Quid ab his potissi-
 mum ostensurus, exempla hæc inducis, & per omnia sciscitaris? HOS. Ad discernendum
 quodammodo pertinent quæcunque retulimus. THE. Profecto. HOS. Mea quidem sen-
 tentia, cum circa hæc una ars in cunctis uerferur, uno quoque nomine nuncupabimus.
 THE. Quonam? HOS. Discretiuam dicamus. THE. Esto. HOS. Vide rursus, num species
 huius geminas inuenire possimus. THE. Subitam, ut mihi uidetur, considerationem im-
 ponis. HOS. Enim uero in his quæ dictæ sunt discretionibus, partim deterius à meliori se-
 cernebamur, partim à simili simile. Sic enim ferme dictum tunc esse uidetur. huius qui-
 dem proprium nomen nō habeo: illius autem quæ melius quod est, relinquit, quod uerò
 deterius abiicit, habeo. THE. Quid istud referas? HOS. Omnis huiusmodi discretio, ut ip-
 se conijcio, communiter purgatio nominatur. THE. Constat. HOS. Nonne geminam
 purgationis speciem esse quisque dignosceret? THE. Ita forte, si quis aliquādiu cogitet,
 ego enim in præsentia ignoro. HOS. Veruntamen species multas corporalium purgatio-
 num nomine uno complecti decet. THE. Quas inquis, quoue nomine? HOS. Purgatio
 animati corporis intrinsecus operans per gymnasticam, & medicinam, & quæ extrinse-
 cus balneis quod dictu uile est, mundat, item quæ inanimata corpora fullonum ministe-
 rio abstergendo colorat, & omnia quæ ornandi corporis curam gerūt, sigillatim uaria ui-
 liaq; nomina sortiuntur. THE. Profecto. HOS. Omnino quidem o Theatete. Ratiocinan-
 di uero progressus nihil magis alterum altero minus ue curat, si purgatio spongijs fomen-
 tationibusq; adhibita minus mundat, pharmacum uero magis purificat atque iuuat. nam
 ut artium omnium intelligentiam consequatur, quodcunque cognatum est, uel non co-
 gnatum inuestigando æque singulas artes honorat, aliaq; alijs secundum similitudinem
 nihilo magis ridicula cæset. Quinetiam nihilo honestius putat, si militari disciplina, quā
 si alia quauis uilissima opera uenatorium opus exerceatur. Et nunc quidem ut quærebas
 quodam nomine cunctas facultates quæcunq; corpus, aut animatū, aut inanimatum pur-
 gare student, penitus comprehendemus. Nihil utiq; quo ad præsentem pertinet disputa-
 tionem referet, quodcunq; nomen inuentum decentius uideatur, dummodo à purgatio-
 nibus animæ sit distinctum, quæcunq; purgant corpus includens. Mentis porro purga-
 tionem ab alijs omnibus secernere nunc intendit, si quorsum uergit inspicimus. THE.
 Animaduerti equidem, & admitto duas species purgationis esse, animæq; purgationem
 à purgatione corporis esse diuersam. HOS. Egregie loqueris, & in hoc insuper mihi obse-
 quere: quod ue dicturus sum, rursus bifariam diuidere tenta. THE. Vtcunque dixeris, te-
 cum partiri conabor. HOS. Prouitatem in anima aliud q̄ uirtutem dicimus. THE. Aliud
 certe. HOS. Enim uero purgationem nihil aliud esse diximus, q̄ quod prauum est, enice-
 re, reliquum uero seruare. THE. Diximus proculdubio. HOS. Siquam igitur circa ani-
 mam prauitatis ablationem reperiemus, meritò purgationem appellare debebimus.

THE

THE. Maxime. HOS. Prauitatis in anima species duæ ponuntur. THE. Quanam? HOS.
 Vna morbi corporalis instar, turpitudinis altera. THE. Haud intelligo. HOS. Morbum
 forsitan, & seditionem non idem uocas. THE. Etiam quid ad hæc respondeam, nescio.
 HOS. Num aliud seditionem putas, quæ naturalis cognationis corruptelam, discordia qua
 dam prouenientem? THE. Nihil aliud. HOS. Turpitudinem uero num aliud quam defor
 mitatem ex dissonantia eorum quæ natura cognata sunt, resultantem? THE. Istuc ipsum.
 HOS. Quid porro, nonne uidemus in eis quorum deprauatus est animus, opiniones à cu
 pidinibus, iram à uoluptatibus, rationem à doloribus dissentire? THE. Et maxime qui
 dem. HOS. Veruntamen cuncta hæc natura cognata sunt. THE. Patet. HOS. Seditionem
 igitur ac morbum animæ prauitatem uocare decet. THE. Recte. HOS. Si qua uiderimus
 quæ certo quodam sine proposito, dum ad illud peruenire nituntur, singulis in motibus
 præuaricentur, atque aberrent, utrum consonantia quadam mutua conuenientia quæ com
 muni, an contrarijs causis errare dicemus? THE. Constat quod dissonantia atque intempe
 rie. HOS. Atqui scimus nullum animum sponte aliquid ignorare. THE. Planè. HOS. Igno
 rantia quidem est dementia quædam animæ, quæ dum ad ueritatem nititur, intelligentia
 ipsa præuaricatur. THE. Omnino. HOS. Animam igitur ignorantem, inconcinnam atque
 deformem uocare decet. THE. Videtur. HOS. Sunt ergo duo hæc malorum in anima ge
 nera. Vnum cõmuniter improbitas nominat, qui animæ proculdubio morbus est. THE.
 Ita est. HOS. Alterum ignorantiam quidem nuncupant, prauitatem uero animæ hanc esse
 confiteri nolunt. THE. Omnino concedendum est, de quo modo dicente te ambigebam,
 duo in anima genera prauitatis existere: & timiditatem quidem intemperantiamque, & in
 iustitiam, cæteraque huiusmodi cuncta morbum existimare debemus: plurimam uero & ua
 riam ignorantiam, turpitudinem. HOS. Nonne circa corpus, his duobus malis, duæ quoque
 artes sunt repertæ. THE. Quanam? HOS. Aduersus deformitatem gymnastica, aduersus
 morbum medicinæ peritia. THE. Apparet. HOS. Nonne & aduersus petulantiam, iniu
 stitiam, timiditatem, ex omni genere artium conueniens maxime castigatio & animad
 uersio est iudicialis censura? THE. Hoc utique quantum hominum opinio fert consenta
 neum. HOS. Sed aduersus ignorantiam uniuersam, quod aliud præter doctrinam remediũ
 inuenitur? THE. Nullum. HOS. Doctrinam uero utrum unam duntaxat ac simplicem, an
 plura genera illius esse dicendum? Immo duo genera eius summa esse animaduerte. THE.
 Animaduerto equidem. HOS. Hac uia quamprimum id inuenturi mihi uidemur. THE.
 Qua? HOS. Si ignorantiam geminam esse consideremus. Ea siquidem duplex duplicem
 docendi rationem exigit, ut harum singulæ singulis illarum reddantur. THE. Nunquid
 iam tibi constat quod nunc quæritur? HOS. Magnam quandam & onerosam ignoran
 tia partem uideo, cunctis alijs eius partibus præponderantem. THE. Quam? HOS. Hanc,
 cum quis illa quæ nescit, scire se putat. ab hac nimirum omnes quæcunque nos fallunt opi
 niones, proficiscuntur. THE. Ita est. HOS. Atque huic soli ignorantia parti, inscitia nomen
 conuenire existimo. THE. Prorsus. HOS. Doctrinam itaque partem qua ab hac ignorantia
 liberamur, quomodo appellandam censes? THE. Reor equidem partem aliam doctrinas
 artium nominari, hanc uero disciplinam. HOS. Sic ferme inter omnes Græcos uocatur.
 Nobis autem hoc præterea considerandum, utrum indiuiduum sit totum hoc, an diuisio
 nem aliquam habeat cognomine dignam. THE. Considerandum profecto. HOS. Videat
 itaque mihi et hoc diuisionem suscipere. THE. Qua ratione? HOS. Eius utique facultatis quæ
 fermone docet, pars quædam asperior, quædam lenior esse uiderur. THE. Qualem utram
 que dicimus? HOS. Vnam quidem ueterem ac patriam, qua aduersus filios maxime ute
 bantur, & nunc etiam plerique utuntur, quotiescunque delinquunt, partim grauiter obiur
 gantes, partim mitius admonentes. Vniuersum hoc admonitionem possumus nuncupa
 re. THE. Ita est. HOS. Id profecto nonnulli secum rursus ratiocinando sibiipsis concesserunt,
 omnem inscitiam inuoluntariam esse putandam, nullumque discere illa, quæ scire cre
 dit, affectaturum, multoque labore admonitoria disciplina uix quicquam proficere posse. THE.
 Recte putant. HOS. Quinetiam alia quadam uia ad opinionem huiusmodi eruendam per
 gunt. THE. Quanam? HOS. Exquirunt sciscitanturque in his rebus quæ quis optime intel
 ligere & exprimere arbitratur, cum nihil ueri dicat. Deinde errantium opiniones facile
 discutunt, easque rationibus colligentes, in unum inuicem conducunt, atque illas ostendunt
 sibiipsis

Ignorantia
 quid
 Qualis sit
 ignara
 anima

sibi ipsi de iisdem, & ad eadem, & secundum eadem esse contrarias. Illi uero hoc inspicientes secum ipsi indignantur, & erga alios mites eradunt: atque hoc pacto magnas durasque opiniones deponunt. Quae quidem liberatio auditu liberationum omnium iucundissima est, & reuera firmissima. Enim uero o dilecte puer, qui hos purgare aggrediuntur, haud secus quam medici corpora curandos existimant. Medici namque tradunt salubribus epulis non prius nutriri corpus quam impedimenta pellantur. Similiter isti non prius egregias doctrinas conferre animae censent, quam redargutus is qui errat, erubescat, repulsisque doctrinae impedimentis, falsis uidelicet opinionibus, purus euadat, nec alia praeter illa quae noscitur, nosse se putet. THE. Optima modestissimaque omnium facultas haec est. HOS. His de causis o Thegete dicendum, summam praecipuamque purgationem esse redargutionem: eum uero qui non redargutus est, etiam si rex magnus sit, quandoquidem in maximis est impurus, rudem turpemque esse secundum illa quibus purissimus pulcherrimusque esse debet, quisquis est felix reuera futurus. THE. Sic est omnino. HOS. Quosnam homines arte hac uti dicemus? Vereor enim sophistas dicere. THE. Quamobrem? HOS. Ne illos plus quam deceat, honoremus. THE. Veruntamen quae modo dicta sunt, tali cuidam similia esse uidentur. HOS. Atqui etiam canis lupus maxime ferus mansuetissimus. Eum uero quia deceptione tutus uideri debet, a similitudine summopere cauere oportet. lubricum porro & occultum hoc genus. Sed esto, neque enim de exiguis terminis disceptatur, quando diligenter hoc uitare student. THE. Contentaneum. HOS. Esto igitur discretivae artis species purgatoria, purgatoriae autem pars quae mundat animam, seligatur: huius docendi facultas: doctrinae, disciplina educatioque: disciplinae educationisque redargutio illa quae uersatur circa temerariam sapientiae opinionem, ut praesens oratio monstrat, nihil aliud quam nobilis genere sophistarum facultas esse dicatur. THE. Dicatur plane. Ambigo tamen quid potissimum e multis quae sese nobis offerunt, sophistam esse reuera affirmare conueniat. HOS. Et merito ipse dubitas, quandoquidem ipsum quoque sophistam ambigere uerisimile est omnino quam uia rationes nostras effugiat. Scite namque proverbio dicitur, omnes effugere difficile esse. Nunc igitur instandum maxime. THE. Praclare loqueris. HOS. Primum quidem hunc ueluti cursum sistentes paululum respiremus, & inter nos ratio cinemur simul interquiescentes. Age resumamus quam uarias praese formas sophista iam tulerit. Prima inuestigatione apparuit iuuenem ac diuitum mercenarius esse uenator. THE. Ita. HOS. Secunda mercator quidam circa animi doctrinas. THE. Omnino. HOS. Tertia circa haec eadem caupo. THE. Et hoc. Quarta circa doctrinas suorum uenditor inuentorum. HOS. Optime in memoriam reuocasti. Quintam uero ego ipse reducam. Certator quidam circa sermones, & artificiosus nimium litigator. THE. Sic utique constitit. HOS. Forma sexta ambigua quidem, ponenda tamen, & in praesentia quodammodo concedenda: purgator quidam animae uisus est opiniones extirpans omnes quae doctrinis impedimento sunt. THE. Sic est prorsus. HOS. Nunquid aduertis quotiens aliquis multorum peritus uidetur, unius uero cuiusdam artis nomine nuncupat, hanc uisionem non esse sanam? Immo constat eum qui circa artem aliquam sic afficitur, non posse illud ipsum inspicere, ad quod doctrinae omnes huiusmodi tendunt. Quo circa multis pro uno nominibus eum qui uariis scientiis uidetur imbutus, appellat. THE. Ita quodammodo natura institutum id esse apparet. HOS. Ne igitur & nobis idem propter socordiam in hac indagatione coningat, repetamus in primis unum aliquid eorum quae de sophista sunt dicta. Vnum quippe ex illis praecipue sophistae nomen significasse mihi uidetur. THE. Quid illud? HOS. Contradictorem illum esse diximus. THE. Diximus certe. HOS. Nonne & alios ut idem efficiant, edocere? THE. Hoc quoque. HOS. Videamus nunc circa quid maxime contradictores efficere alios sophista se praedicant. Consideratio uero nostra hinc sumat exordium. Num in rebus diuinis quaecumque uulgus latent contradicendi facultatem praestant? THE. Certe hoc de illis dicitur. HOS. Quid autem de his quae oculis conspiciuntur, caelo ac terra, & hisce rebus quae his continentur? THE. Quid maxime? HOS. Etenim in priuatis colloquijs quotiens de generatione essentiaque generatim aliquid dicitur, uidemus illos ad contradicendum uehementes esse, & alios sui similes reddere posse. THE. Omnino quidem. HOS. Quid uero circa leges ac rempub. nonne in his quoque contentiosos homines se efficere profitentur? THE. Nemo, ut ita dixerim, cum illis differeret, nisi hoc polliceretur. HOS. Quae uero aduersus singularium artium professores contentionis studio af-

Similitudo
cauenda

Prouerbiū

Sex formae,
& definitio
nes sophi-
stae

In quibus
contradi-
cere doce-
ant sophi-
stae

ferri debeant, passim scripta circunferuntur. THE. Quæ Protagoras de palestra cæterisq[ue] artibus scripsit, dicere mihi uideris. HOS. Et de multis quidem alijs ô beate. Verû ars ipsa cõtradicens, nõnne summatim facultas est, quæ omnia in cõtrouersia deducere potest? THE. Nihil fermè prætermittere uidetur. HOS. Tu uero per deos ô puer, fieri hoc posse putas? Forte em̄ uos iuuenes acutius hoc inspicias. Senes uero nos obtusius. THE. Quid istud & quale? Neq[ue] enim quod nunc quæris intelligo. HOS. Quærebã utrum hominum quispiã scire omnia posset. THE. Beatum profecto hospes nostrũ genus esset. HOS. Quonam pacto ignorans quispiã aduersus intelligentem contradicẽdo ualidum quicq[ue] inferre poterit? THE. Nullo. HOS. Quid ergo in illa Sophistarũ facultate mirabile uideretur? THE. Circa quid maxime? HOS. Quonã tandem pacto iuuenibus possint persuadere, se unos omnium in rebus singulis esse sapientissimos; constat enim quod nisi recte contradicerent, aut nisi illis recte cõtradicare uiderent, ac tales cum uidentur nisi aduersando existimarentur esse sapiẽtiores, uacui occupationibus essent, & nemo quod tu dicebas, oblata pecunia ab istis erudiri cuperet. THE. Nemo penitus. HOS. Nũc uero cupiunt. THE. Ac uehemẽter. HOS. Vident arbitror illa in quibus aduersant, optime scire. THE. Quid nĩ? HOS. Repugnant aut in omnibus. Nõne? THE. Absq[ue] dubio. HOS. In omnibus itaq[ue] sapientes discipulis esse uident. THE. Cur non? HOS. Neq[ue] tamen sunt: impossibile quippe id esse cõstitit. THE. Impossibile sanè. HOS. Opinatricem igitur circa omnia potius q[ue] ueram scientiã habere Sophista nobis apparuit. THE. Prorsus. Ac quæ modo dixisti, recte admodũ dicta uidentur. HOS. Ponamus ergo exemplũ aliquod istorum perspicuum. THE. Quales? HOS. Hoc, sed attende diligenter, atq[ue] apte responde. THE. Quale inquã. HOS. Perinde est ac si quis assereret, nec dicere, nec contradicere se, sed scire facere, ac efficere posse, ut arte una cuncta sciatur. THE. Quomodo cuncta dicebas? HOS. Principium sermonis huius statim ignoras. Quid enim hæc dictio, cuncta, significet, non intelligis. THE. Nõ certe. HOS. Dico in numero omnium esse me ac te, & alia quoq[ue] animalia arboresq[ue]. THE. Quomodo inquis? HOS. Siquis me ac te, cæteraq[ue] uiuẽtia omnia se facturũ promittat. THE. Quẽ faciendũ modũ dicis? Non enim dicis agricultorem quenq[ue]; nam animalium factorem aiebas. HOS. Aio, & terræ præterea, & maris, cœliq[ue], ac deorum aliorumq[ue] omnium: & cum singula breui finxerit, unũquodq[ue] exiguo precio uendet. THE. Iocum quendã narras. HOS. Quid uero? nõne & ille iocari dicendus est, qui omnia se nosse prædicat, aliumq[ue] docere omnia exigua quadã mercede breuiq[ue] tempore proficere? THE. Prorsus. HOS. Iocandũ uero speciẽ habes ullam magis artificiosam iocundamq[ue] q[ue] imitationem? THE. Nullam. amplam sanè speciem dixisti in uno omnia comprehendente atque multiplicem. HOS. An non intelligimus eum qui arte una cuncta facturũ se pollicetur, pingẽdi arte fingentẽ eiusdem nominis rerum simulacra, dementes etiã pueros posse decipere, dum picta eminus spectanda proponit, quasi quodcunq[ue] uelit, efficere possit? THE. Quid prohibet? HOS. Nõne & aliam circa sermones talem artẽ esse putamus, qua seductores quasi præstigijs quibusdã utentes, adolescentulos procul à ueritate rerum ad huc existentes decipere ualeant, imagines quasdã uerissimiles loco uerarũ rerum auribus inculcãdo, aded ut uera eloqui, omniumq[ue] hominũ esse in omnibus sapientissimi uideantur? THE. Nihil prohibet aliam quandã eiusmodi esse artẽ. HOS. Necesse est multos ô Theætete, eorũ qui hæc audiuerunt, cũ adoleuerint, ac res ipsas cominus cõsiderauerint, & ueris iam animis res manifeste attrectare coactos, pristinas opiniones abijcere, atq[ue] ita cõmutare ut exigua uideantur quæ magna, difficilia quæ facilia, & singula passim sermonibus cõcepta phantasmata, actionũ progressibus in contraria uerti cogant. THE. Ita mihi uideĩ, prout meæ huius ætatis iudiciũ est. Arbitror enim me adhuc ex eorũ numero esse qui à uero procul absunt. HOS. At uero nos præsentis tibi opem ferre conabimur. Et nunc quidem conemur q[ue] proxime absq[ue] doctrinis intelligentiã adhibere. De sophista in primis mihi dicas. Vtrum inter nos constet præstigiatorẽ quendam hunc esse, uerarumq[ue] rerum imitatorẽ; an adhuc suspicamur ne fortè ueram illarũ rerum scientiã habeat, de quibus contradicere alijs posse uideĩ. THE. Quis ulterius suspicet hospes? iam ex his quæ dicta sunt, patet eum ex illorũ numero esse, qui una quadã disciplina pollent. HOS. Præstigiator itaq[ue] & imitator quidã est dicendus. THE. Proculdubio. HOS. Deinceps cauendum est ne prædã hanc dimittamus, fermè nanq[ue] sophistã ueluti uerriculo quodam irretitum ra-

Ars cõtradi
cẽdi omnia
in cõtrouer
siã deduce
re potest
Nullum o
mnia scire
posse

Imitatoria
omnia fa
cit
In sermoni
bus esse ar
tem similem
pictoribus

Septima de
finitio so
phistæ

tum ratiocin
Quid sit
Iunt. THE. I
simulacrorum
dem ad hoc
dendo præ
dum esse, &
hendatur. Nam
thodo disq[ue]r
diuidendi ratioc
querimus. ut
gue, atq[ue] decla
nis cõmensurati
lores æmulam
uiribus agere
pingunt. & em
debet superior
nus hæc cominu
non eas que reu
cõmodum. THE. P
cui non debet
appellamus. THE
cum non sit p
illud nomine
ralma dicend
fo imitatione
non imago
equidem dicit
fici. Aliter qu
si sophista poss
lis, quod quid
Vident. HOS. Nam
propter hanc
hæc: HOS. Iam
q[ue] in præsent
deri esse uero
tere in libris
THE. Cur uero
ter quodlibet
initio dicitur
nullo modo
itaq[ue] ratiocin
Age hoc ut
ria & qui præ
finitio de
Commutatio
Quomodo
hinc p[er]p[et]ua
que

tum ratiocinando cōprehendimus. Quapropter hoc saltem minime subterfugiet. THE. Quid istud? HOS. Quod uidelicet unus quidam est ex his qui imposturis & praeſtigijs fallunt. THE. Idem quoque mihi uidetur. HOS. Viſum est igitur quod primum artem imaginariā simulacrorum uidelicet effectricē diuidere oportere: cumque illam ingressi fuerimus, siquidem adhuc nos sophista expectet, capere illū sicut regio est sermone mandatū, et illi tradendo praedā ostendere. Sin autem subintrās artis imitandī particulas deliteſcat, insequendum esse, & partem qua sese occultit, diuidendā aperiendamque quousque omnino comprehendatur. Nam nec iste, nec aliud ullum genus eum fugiet qui per omnia sigillatim methodo diſquirere potest. THE. Recte mones, atque ita agendū. HOS. Secundū superiorem diuidendī rationem duas nunc imitationis species cernere mihi uideor. Ideam uero quā quaerimus, utra in specie ponam ambigo. Tu uero? THE. Hasce prius species duas distinguere, atque declarare. HO. Vnā quidē aſſimulandī artē uideo, cuius opus est, secundū exemplaris cōmensurationes quo ad longitudinē, latitudinē, profunditatē, conuenientesque colores aemulam imaginē fabricare. THE. Quid uero, nō omnes qui aliquid imitatur, id pro uiribus agunt? HOS. Nequaquam. hi praesertim qui magnum aliquod opus aut fingunt aut pingunt. Si enim ueram pulchrorum cōmensurationem simulacris praebent, minora que decet superiora membra, maiora uero quae infra sunt apparerēt. propterea quod illa eminus haec cominus a nobis cōspiciant. THE. Omnino. HO. Ergo artifices ueritate dimissa, non eas quae reuera sunt, sed quae uidentur pulchrae cōmensurationes, simulacris ipsis accommodant. THE. Prorsus. HOS. Nōne igitur species altera aſſimulatrix cum uideatur, uocari non debet? THE. Certe. HOS. Partem igitur alterā, aſſimulatricem ut supra diximus, appellabimus. THE. Sic prorsus. THE. Quid porro quod apparet quidem pulchro simile, cum non sit pulchrū, & si quis penitus inspicere queat, nec simile, cui simile uidetur, quod illud nomine nuncupabimus? an non quia apparet quidem, neque tamen est simile, phantasma dicendū? THE. Profecto. HOS. An nō plurima & in picturis pars haec & in uniuerso imitationis genere est? THE. Nempe. HOS. Artem uero illam qua phantasma fingitur non imago, phantasticā meritō nominandā putamus. THE. Consentaneū est. HOS. Has equidem duas imaginarię facultatis species supra ponebam. Vnam quae similitudines efficit. Alterā quae phantasmata. THE. Recte. HOS. Atque id quod ambigebā, utra in specie sit sophista ponendus, neque dum satis uideo. Reuera mirandus uir iste, cognituque difficilis: quando quidē & nunc que scite tergiuersatus, in obscurae speciei latebras secessit. THE. Videtur. HOS. Nunquid igitur hoc intelligens, mihi nunc assentiris? an impetus quidam propter hunc sermonē ita te consuetum induxit, ut repente cōfitereris? THE. Quorsum haec? HOS. In arduam profecto considerationē incidimus. Semper enim tam in praeterito que in praesenti tempore maxime dubium est quod dicitur: Apparere quidem hoc atque uideri, esse uero nequaquam: & aliquem loqui quaedā, nō tamen uera. Mirandū quippe Theaetete si is sibi non cōtradixerit, qui asserit quod reuera & dicere & opinari falsa contingit. THE. Cur? HOS. Quia talis locutio, id quod non est, esse admittit. Falsum namque haud aliter quod est fieret. Magnus autē Parmenides o puer, dum pueri adhuc essemus, statim ab initio aſſidueque id detestatus est. Sic enim carminibus passim iocatur. Nunquā, inquit, & est nullo modo sunt illa quae non sunt. Sed tu hoc tramite quaerens mentem cohibe. Ab illo itaque testimoniū perhibetur, sermoque huiusmodi si mediocriter discutiat, rem patefaciet. Age hoc in primis, si tibi placet, inspiciamus. THE. Mea quidem nihil interest, ipse uideris, & quae praestare putas, ea & tu pergas, & me ducas. HO. Ita prorsus agendū, & mihi responde, nū pronūciare quod nullo modo est, audeamus. THE. Quid nī? HOS. Si quidē nullius cōtentionis aut iocī gratia querendū de his uel respōdendū sit, imō audientiuū quem piam oporteat seriō nobis nomen hoc, non ens, declarare quod referendū sit, cogniturum eum putamus quod se uertat, quid uerū & quod interroganti demonstrat? THE. Rem arduā sciscitaris, unīque mihi, ut ita dicam, prorsus ignotam. HOS. Hoc saltem cōstat, quod id nomen non ens nulli eorum quae sunt, attribuendū. THE. Quomodo enim id fieret? HOS. Cum uero ad ens, ut ita dixerim, referri non possit, neque etiam ad aliquid referendū. THE. Quonam pacto? HOS. Id quoque nobis patet, quod dictio haec aliquid circa ens aliquod ubique pronūciatur, atque impossibile est ipsum aliquid solū & quasi nudatū ab omnibus his quae sunt seorsum enūciare. THE. Impossibile certe. HOS. Num ita considerans confite-

Vide Vitruuium de ratione columnarum

Vide Quin. libro xij. cap. xi.

Miranda dubitatio de nō ente Sententia Parmenidis de eo quod nō est

ris, necessariū esse eum qui aliquid dicit, unum aliquid dicere? THE. Ita. HOS. Vnius por-
 Aliquid est rō signū, ipsum aliquid esse dices, duorū & pluriū aliqua? THE. Dicam planē. HOS. Eum
 signū unius uero qui non aliquid dicit, necesse est neq; unum quid, id est nihil dicere? THE. Necessa-
 rium est omnino. HOS. Neq; id concedendū, hominem talem dicere quidem aliquid, sed
 non unū quid, id est nihil dicere. THE. Atqui neq; loqui dicendus est ille qui conatur nō
 ens proferre. Sermo igitur finem dubitādi haberet. HOS. Nondum magnum hoc dicas.
 Dubitatio Extat em̄ adhuc ō beate circa hęc dubitationū maxima atq; prima, quæ circa ipsius prin-
 maxima et cipium accidit. THE. Quo pacto id dicas, declara, amabo, neq; te pigeat. HOS. Ei sanē qd̄
 prima de est, aliquid alterū eorum quæ sunt, contingere potest. THE. Nihil prohibet. HOS. Ei ue-
 non ente ro quod nō est, aliquid ne ex his quæ sunt, adesse unquam posse dicemus? THE. Nequa-
 quam. HOS. Vniuersum numerorū genus in ordine eorū quæ sunt, ponimus? THE. Cer-
 te, si modo aliud quicquā in eo ponendū. HOS. Quare nec numerorum multitudinē,
 neq; unum nō entī adhibeamus. THE. Haud recte adhiberemus, ut ratio nobis ostendit.
 HOS. Quo pacto igitur uel ore proferret quisquā, uel cogitatione cōprehenderet ea quæ
 non sunt, uel non ens seorsum à numero? THE. Dic quæ? HOS. Quotiens non entia dici-
 mus, nōne numeri multitudinē tentamus opponere? THE. Vtiq;. HOS. Quotiens autē
 non ens, unum? THE. Manifestū id quidem. HOS. Enim uero neq; iustum, neq; rectū esse
 Non ens in diximus, ut quis non entī ens adiungere audeat. THE. Vera loqueris. HOS. Animaduer-
 cogitabile tis ne quod neq; proferri, neq; recte dici, neq; cogitari nō ens secundū seipsum potest, sed
 & ineffabi- incogitabile ineffabileq; & irrationale existit? THE. Penitus. HOS. Nunquid pauloan-
 le te mentitus sum, cum dixi maximā circa illud dubitationē me illaturum? THE. Aliā igitur
 ista maiorem adducere possumus? HOS. Quid uero ō mirifice adolescens? an non ex
 his quæ dicta sunt, uides, quod nō ens tantis eum qui ipsum redarguit, obfundit tenebris,
 ut cum primum redargutionē aggreditur, sibimet aduersari cogatur? THE. Dic clarius.
 HOS. Haud opus est clarius aliquid mea quidem sententia cōsiderare. Equidem cū sup-
 posuissem non ens, nec unius nec multorū esse particeps, tamen & pauloante & nunc e-
 tiam unum ipsum protuli, dum hoc ipsum non ens pronunciarē. percipis ne? THE. Per-
 cipio. HOS. Quinetiam suprā inexplicabile ipsum & ineffabile & irrationale esse dixi, te-
 nes? THE. Planē. HOS. An non dum ipsum esse ei applicare conarer, contraria superiorū
 bus proferebam? THE. Videris. HOS. Nonne cum hoc illi attribui, quasi de uno locutus
 sum? THE. Absq; dubio. HOS. Imō & irrationale dum dicerem, inexplicabileq; & ineffa-
 bile singulariter pronunciarē, perinde ac si unum esset, uerba de hoc faciebā. THE. Quid
 nī? HOS. Diximus sanē si modo quis recte loqui uoluerit, neq; ut unū, neq; ut multa de-
 terminare ipsum debere, neq; omnino ipsum uocare. Nam quadā in specie, appellatione
 huiusmodi poneretur. THE. Prorsus. HOS. De me igitur quid deinde dicat aliquis? Ete-
 nim & suprā & nunc me in hac pūgna aduersus non ens succubuisse comperiet: itaq; ex
 me de nō ente loquente, nō est cur firmū rectūq; aliquid expectes. Sed de te iam si pla-
 cet, uideamus. THE. Quid ais? HOS. Age, conare bene & generose, es enim iuuenis, &
 omni mentis conatu rectum aliquid de nō ente proferre, illi nec essentiā, nec unum, neq;
 numeri multitudinē adhibens. THE. Quam temerarius essem, si eandē qua tu succubui-
 sti pugnam aggrederer. HOS. Ergo si uis, te ac me prætermittamus, & donec in aliquem
 qui possit, incidamus, interim dicamus sophistā præ cæteris uersute admodū obscuris se-
 fe in latebris occuluisse. THE. Et maxime quidē. HOS. Veruntamen si phantastica quadā
 arte pollere sophistā asseruerimus: facile ex isto usu dicendi aduersus nos occasionem na-
 ctus, in cōtrarium sermones uertet. Nam dum ipsum simulacrorū auctorem uocabimus,
 quid maxime simulacrū dicamus, interrogabit. Cogitandū protinus Theætete, quid ita
 percontanti sophistæ respondeamus. THE. Dicemus uidelicet simulacra esse illa quæ in
 aquis & speculis offerunt, picta quoq; & typis expressa & huius generis alia. HOS. Vide-
 ris Theætete, sophistā cōspexisse nuncq;. THE. Cur? HOS. Videbit tibi hallucinari, aut ocu-
 lis carere prorsus. THE. Qua ratione? HOS. Ridebit te qui per figuras speculāq; respōde-
 ris, perinde ac si tu uidentis cū uidente loquaris: simulabitq; nec aquas, nec specula, nec eo-
 rum quicq; quæ uidentur, sed nec uisum ipsum se nosse, atq; de hoc tantum sciscitabitur.
 THE. De quonam? HOS. De eo inq;, quod his omnibus quæ dixisti, cōmune est, & quod
 quasi unum in multis sit uno nomine simulacrū appellasti. Strenue itaq; certa, neq; igna-
 ue ce-

ue cedas viro, sed generose responde. THE. Quid aliud ô hospes, simulacrū esse dicamus, q̄ quod ad veri similitudinem accedit quodam modo, cum sit ipsum aliud? HOS. Cum aliud tale dicis, utrum verum, an aliud quiddā intelligi uis? THE. Verum nullo modo, sed simile. HOS. Nunquid uerum uere ens uocas? THE. Id ipsum. HOS. Non uerū autem ueri contrarium? THE. Quid prohibet? HOS. Si ergo id quod simile uocas, uerum esse negas, ens quoq; existere negas, est tamen, THE. Quo pacto? HOS. Esse quidem, sed nō uere esse fateris. THE. Certe non uerum ens, sed imaginem ueram. HOS. Ergo non uere est ens id quod uere esse imaginem dicimus, & non uere ens est uere. THE. Videtur nō ens cum ente miris modis implicitum. HOS. Cur non mirum uideatur? cernis quā argute multiceps iste sophista nunc rursus tergiuersando nos inuitos non ens quodammodo esse fateri coegerit? THE. Quis nō uiderit? HOS. Qua igitur ratione eius artē definiemus, ita ut nobis cōstemus? THE. Quid maxime ueritus ita loqueris? HOS. Quia enim sophistam circa phantasmata deceptorem quendam asserimus, eamq; artem decipiendī astutiam nominamus, utrum ne animam nostram falsa opinari captiunculis eius irretitam, an aliud quiddam dicemus? THE. Non aliud certe. HOS. Falsa opinio est, eorum quæ sunt opinari contraria? THE. Contraria. HOS. Ais igitur falsam opinionem, quæ non sunt opinari? THE. Aio. HOS. Vtrum non esse quæ nō sunt, putat? an quodammodo esse quæ nullo modo sunt. THE. Si quis unquam quoquo modo opinando mentitur, necesse est ut quæ non sunt, esse quodammodo iudicet. HOS. Nonne etiam quæ omnino sunt, nullo modo esse putabit? THE. Id quoq;. HOS. Et hoc falsum similiter? THE. Et hoc. HOS. Quinetiam sermo mendax eadem ratione censebitur, qui uidelicet quæ non sunt, esse, & contrā, quæ sunt, non esse pronunciat? THE. Haud aliter mendax effici potest. HOS. Ferme non aliter. Non tamen hæc sophista fatebitur. Quo enim pacto mentis compos hæc admiserit, si quidem consentaneum est superiora illa, nec dici, nec proferri, neq; describi, neq; cogitari posse certum esse? Intelligimus quid dicat Theætetes? THE. Quid ni intelligamus? obijciat enim nobis, sermonem nostrum sibi met repugnare, cum nunc nō ens in opinione & locutione ponamus. Vnde sæpe cogi nos dicet nō entī ens ad mouere, quod tamen fieri non posse supra conuenimus. HOS. Recte in memoriam reuocasti. Sed consultandum iam quid de sophista agere nos oporteat. Nam si eum in arte præstigiatorum mendaciumq; ponentes, definire conemur, obiectiones permultæ dubiæq; nascuntur. THE. Patet. HOS. Exiguam hæctenus illorum particulam cum innumeræ, ut ita dixerim, sint, profecuti sumus. THE. Si hæc ita se habent, impossibile est Sophistam comprehendere. HOS. Quid ergo? num ab inuestigatione propter molliciem desistemus? THE. Nullo modo desistendum arbitror, si qua ex parte hunc uirū capere ualeamus. HOS. Veniam itaq; dabis, & ut modo dicebas, boni consules, si uel leuiter in quæstione tam ardua profecerimus. THE. Dabo, & libenter quidem. HOS. Hoc abs te potissimū peto. THE. Quid nam? HOS. Ne me quasi patricidam quendam fieri censeas. THE. Quorsum hæc? HOS. Nam necesse erit patris Parmenidis sermonem propulsantibus examinare, cogereq; nō ens esse quodammodo, & ens rursus quoquo modo non esse. THE. Videtur hoc sanè in his sermonibus contendendum. HOS. Qui enim non uideatur? nisi enim ista redarguantur cōcedantur ue, nemo poterit de falsis sermonibus loqui, uel opinione, uel simulacris, aut imaginibus, aut imitationibus phātasmatibus ue, aut de his artibus quæ circa hæc uersantur, quin risum audientibus moueat, dum sibi met contraria proferre cogetur. THE. Vera loqueris. HOS. Propter hæc aduersus paternum sermonem instare audendum, uel dimittēdum omnino, si qua pigritia seu uerecundia detinemur. THE. At nihil prohibebit quo minus id faciamus. HOS. Tertium præterea quiddam, & ipsum exiguū quidem, abs te postulo. THE. Dic sodes. HOS. Dixi paulo ante me circa talium redargutionem cum semper tum in præsentia nimis defatigari. THE. Dixisti sanè. HOS. Vereor ne propter illa quæ à me dicta sunt, furiosus tibi uidear, statim me sursum deorsum ue permurās. Nam tui gratia confutationē illius sermonis aggrediemur, si fortè cōfitemus. THE. Hac ergo de causa forti animo ad pugnam accingere. Neq; enim me iudice, deliquisse diceris, si eum susceperis confutandum. HOS. Vndenam commodius disputationem hanc discrimine plenam exordiemur? Hoc utiq; calle ô puer, eundem necessariō puto. THE.

Contra Parmenidē disputatur

Opiniones
ponētū nu-
merum en-
tium

Quonam? HOS. Ut quæ faciliora uidentur, primum discutiamus, ne rerum difficultate deterriti, ab inceptis protinus desistamus, sed ut facile cōmuni consensu differendo pergamus, quasi leuiter ac bene de his iudicare possimus. THE. Planius quod sentis, exprime. HOS. Facili disputatione uidetur hæc Parmenides profecutus, & quisquis alius unquam quot & qualia sint entia, determinare est ausus. THE. Quo pacto? HOS. Fabulam nobis tanquam pueris unusquisque narrasse uidetur. Vnus quidem, quod tria sunt quæ existunt, quod uel illorum quædam inuicem quandoq; pugnant, interdum uero cōciliata in unum coeunt, pariuntq; & progenitis porrigunt alimenta. Alter uero duo posuit, humidum & siccum uel calidum & frigidum, eaq; coniugauit inuicem, atq; expediuit. Eleatica uero apud nos doctrina à Xenophane, imò & ab antiquioribus originem ducens, omnia quæ esse dicuntur, ut unum ponit, fabuloseq; differit. Iades autem, & Sicula musæ quædam his posteriores, ambo hæc inuicē implicare tutius censuerunt, ita ut ens & multa & unum sit, discordia uero & cōcordia teneatur. Dissidens enim semper congregitur, ut musæ uehementiores canunt. Remissiores uero musæ semper hæc ita soluunt suspenduntq;. Et uniuersum hoc uicissim tum unū et amicum sibi propter Venerem esse, tum multa & sibi ipsi dissidens per discordiam. Durū est autē aduersus tam inclytos antiquosq; uiros me, uera siue falsa dixerint, ferre sententiam. Tantum hoc sine inuidia asserere possumus. THE. Quid? HOS. Quod nos multos nimium contempserunt. Nam suum quisque opus exequitur, nulla nostri cura adhibita, utrum assequamur nec ne. THE. Quo pacto inquis? HOS. Quotiens illorum aliquis ait, quod est, uel fuit, uel sit, multa aut unum, aut duo, & calidū frigidū mixtum, discretiones quasdam concretionesq; inducens, quid per deos Theatete ex his significari conijcis? Ego quidem dum eram iunior, si quando id ipsum non ens de quo nunc ambigimus, proferretur, exacte me intelligere confidebā. Nunc uides quo de hoc dubitantes redacti sumus. THE. Video equidem. HOS. Fortè uero & circa ens idem nihilominus noster animus patitur. Hoc enim intelligere nos quotiens proferretur, affirmabamus, illud uero minime, cum similiter, ut puto, utrunq; intelligamus. THE. Fortè. HOS. Idem quoq; de cæteris quæ supra narrauimus, dictum sit. THE. Nempe. HOS. De multis quidem postea si uidebitur, considerabimus; de maximo uero præcipuoq; & primo nunc iam cogitandum. THE. Quod ais? an de ente primum quærendum censes, quid maxime significare uelint qui illud enunciant? HOS. Planè intellexisti Theatete. Aio equidem ita nos disputare debere, ac si adessent illi, atq; ita interrogare. O uos quicumq; calidum & frigidum, aut aliqua duo talia cuncta esse asseueratis, quid hoc in ambobus existere uultis, quotiens ambo atq; utrunq; esse dicitis? hoc ipsum esse, quid à nobis intelligi debet, cum uos profertis? Vtrum tertium quiddam præter illa duo? Quod si ita est, tria genera iam secundū uos, non duo tantum ponēda uidentur. Sin autē alterū ē duobus ipsum ens uocatis, haud similiter utraq; esse dicitis. Vtrunq; enim unum esset, nō duo. THE. Vera loqueris. HOS. Nunquid ambo ens uocare uultis? THE. Forfitan. HOS. At o amici, dicemus, hoc quoq; modo duo hæc unum affirmaretis. THE. Recte inferis. HOS. Postquam igitur nos in hoc defecimus, uos saltem nobis rem aliquando declarate, quid hoc nomine ens significare uultis, cum id pronunciat: constat enim uos iam diu rem nouisse. nos autem hæcenus scire putauimus, nunc hæsitamus. quam ob rem hoc nos in primis docete, ne dum quæ traditis, discere opinamur, nos opinio fallat. Si hæc exigamus tam ab ijs quàm ab alijs qui plusquā unum ipsum omne ponunt, nunquid errabimus? THE. Minime omnium. HOS. Quid ad eos qui omne unum esse tradunt, nonne quærendum pro uiribus quid ens ipsum dicant. THE. Cur non? HOS. Ad hæc ergo respondeant. unum dicitis esse solum? dicimus respōdebunt. an non? THE. Ita. HOS. Ens aliquid uocatis? THE. Certe. HOS. Nunquid idem quod unum, nominibus ad idem duobus urentes? an aliud? THE. Quid ad hæc hospes ij respondebunt? HOS. Patet o Theatete, illum qui hoc supposuit, nō facile ad istas aliasq; obiectiones huiusmodi responsurum. THE. Qua ratione? HOS. Duo quidem nomina confiteri, cum unum duntaxat ponatur, absurdū est. THE. Quid nisi? HOS. Quinetiā istuc omnino recipere absurdū est, si quis nomē esse dicat, cuius nulla sit ratio. THE. Quo pacto? HOS. Qui ponit nomē à re diuersum duo quædā inducit. THE. Patet. HOS. Præterea si idem cūre nomen esse concedit, cogef uel

uel nullius esse nomen: uel si est alicuius, nominis nomen esse fateri, alterius uero nequaquam. THE. Sic est. HOS. Et unū unius ens solum: & hoc nominis, ipsum unū ens. THE. Necessesse est. HOS. Quid porrò: totum ab ente uno diuersum, an idem dicent? THE. Cur non dixerint: dicunt enim. HOS. Si ergo totum est, quemadmodum inquit Parmenides, æqualis undiq; sphaeræ molī persimile à medio ad circumferentiam penitus æque distās, eo nanq; neq; maius quicquam neq; potentius est, necessarium est ob talem circumferentiam ipsum ens medium extrema' ue habere, & idcirco partibus quoq; cōstare. THE. Sic oportet. HOS. Atqui nihil prohibet ipsum diuisum in partibus omnibus passionē unius admittere, atque hoc modo & omne ens & totum unum existere. THE. Nihil penitus. HOS. Quod autem hæc patitur, an nō impossibile est id ipsum unum esse? THE. Quare? HOS. Quia quod secūdem ueram rationem impartibile est, id omnino reuera unum est ponendum. THE. Oportet fanè. HOS. Quod uero tale est ut ex pluribus partibus construatur, cum uniuersa ratione minime consonabit. THE. Intelligo. HOS. Vtrum totum ipsum unius recipiens passionem, ita & unum & totum erit: uel omnino nō dicimus ipsum unum totum existere? THE. Optionem ambiguam proposuisti. HOS. Vera narras, cumq; ens unum esse admittat, cur non ens & unum idem apparet, & plura omnia q̄ unum erunt? THE. Certe. HOS. Quod si ens sit non totum, ex eo quod illius susceperit passionem, sit autem ipsum totum, indigum ens sui ipsius efficitur. THE. Maxime. HOS. Enim uero secundum hunc sermonem cum seipso priuetur, non ens erit ens ipsum. THE. Sequitur. HOS. Atque ita rursus omnia plura quam unum existent, cum tam ens quam totum propriam naturam seorsum ab altero sit sortitum. THE. Profecto. HOS. Et si omnino non sit totum, eadem hæc entī proueniunt: ac præter id quod contingit non esse, contingit etiam neq; factum fuisse ens unquam. THE. Quid? HOS. Quicquid factum est, semper factum est totum. Quamobrem neque essentiam, neq; generationem tanquam existentem appellare debet, qui unum uel totum in ordine eorum quæ sunt, non ponit. THE. Omnino sic esse uidetur. HOS. Præterea quod totum non est, quantum esse nullo modo potest: nam quatenus quantum est, eatenus est & totum. THE. Prorsus. HOS. Innumera quoq; præter has dubitationes aduersus eum insurgunt, quisquis ens aut unum solum, aut duo quædam ponit. THE. Testantur hoc, quæ modo monstrauimus. Nam aduersus hæc dicta alia semper ex alia grauiorq; dubitatio exoritur. HOS. Sermones quidem illorum qui de ente & non ente exacte differunt, non dum retulimus. Veruntamen satis hæc sunt. Eos aut qui secus dicunt, rursus in mediū adducamus, ut ex omnib. plane intelligamus, nihilo facilius ens, q̄ nō ens quid sit definiri posse. THE. Certe & hi adeundū uidentur. HOS. Videtur utiq; inter eos quasi gigantum pugna quædam esse, propter eam controuersiam qua inuicem de essentia certant. THE. Quo pacto? HOS. Quidā illorum de cælo & inuisibili regione omnia ipsis certe manibus in terram trahunt, saxa & quercus apprehendentes. Nam cum talia hæc omnia tangant, solum id esse affirmant quod quoquo modo percipitur, atq; tangitur, idemq; corpus & essentia tradunt. Quicquid uero absq; corpore dicitur esse, contēnunt, nihil aliud audire uolētes. THE. Noui equidem quos uiros dixeris. Tales enim multos repperi. HOS. Horum aut aduersarij caute admodum atq; pie superne ex inuisibili sede pro inuisibili essentia pugnant, atq; intelligibiles quasdam & incorporeas species cogunt etiam ueras existere. Illorum uero corpora eam' ue quam nominant ueritatē, in minima rationibus partiuntur, generationēq; pro essentia fluentē denominant. Vnde ingens & inextricabilis pugna inter utrosq; de his semper extitit. THE. Vera narras. HOS. Ab utrisq; itaq; rationē essentia quā ponunt, sigillatim iam exigamus. THE. Quomodo exigemus? HOS. Ab ijs qui in speciebus essentiam locant, facilius mitiores enim sunt. ab illis autē qui ad corpora uel singula trahunt, durius, forte uero & impossibile. Verū sic de illis agendū uidetur. THE. Quo pacto? HOS. Præstaret illos re ipsa meliores, si fieri possēt, efficere. Sin autē id fieri nequit, dāda opera est ut fermōe saltē efficiamus, supponētes eos modestius atq; rectius q̄ nūc respōsuros. Quod enim à potioribus cōceditur, firmitus atq; potius est q̄ quod à deterioribus est cōcessum. Nos aut non id curamus, sed quærimus ueritatē. THE. Probe. HOS. lube eos meliores factos tibi protinus respōdere, & quod aiūt interpretare. THE. Fiet. HOS. Vtrū qd mortale

Sēper quod factū est, totū factū est

Positto eorum qui id solū esse dicunt quod tangitur
Positto eorum qui dicunt id solū esse quod intelligitur

le animal nominant, esse aliquid asserunt: THE. Quid ni asserant: HOS. Nonne hoc animalatum corpus appellant: THE. Valde. HOS. Dum hoc ferunt, animam esse aliquid uolunt: THE. Ita, HOS. Animam unam iustam, iniustam alteram, unam sapientem, insipientem alteram arbitrantur: THE. Vtiq; HOS. An non iustitiæ aliorumq; talium habitu præsentiaq; talem animam fieri, contrariorum uero contrariam: THE. Hæc quoq; fatentur. HOS. Quod alicui adesse & abesse potest, esse aliquid dabunt: THE. Dant certe. HOS. Cum ergo sit aliquid iustitia, & sapientia, & uirtus qualibet, nec non uirtutis cuiusq; contrarium, & anima præterea cui hæc accidunt, utrum uideri tangiq; posse istorum singula, an non opinantur: THE. Fermè nullum ex his uideri. HOS. Nunquid horum aliquid quod habere corpus existimant: THE. Haud simpliciter ad hæc respōdent, sed animam quidem corpus aliquod habere, sapientiam uero & cætera de quibus percontabaris, aut nihil esse, aut corpus asserere, nondum audent. HOS. Proculdubio Theætete meliores uiri iam euaserūt: nam quicunq; illorum Sparta, atq; indigenæ sunt, horum neutrum asserere uerentur, imò quod pugno premi nequit, omnino nihil esse contenderent. THE. Fermè quod sentiunt enarrasti. HOS. Ab illis iterum perquiramus. Nam si quid uel exiguum quidem incorporeum esse concedunt, sufficit. Quod incorporeis simul atq; corporeis rebus est insitum, cuius ratione esse utraq; dicūt, hoc ab illis exprimi querimus. THE. Deesset forte illis responsio, siquid eis tale cōtingeret. HOS. Vide utrum proponentibus nobis, ens tale quiddā existere, admissuri sint. THE. Quidnā: declara. Fortè enim intelligemus. HOS. Dico quidem quicquid potentiā quamcunq; nactum est, uel ad aliud agendum, uel patiendum ab alio, quāuis minimū quid à uilissimo quodam, & si solum semel, quodlibet tale reuera esse. Et hæc ens definitione describo, nihil aliud quā potentiā esse. THE. At uero postquā in præsentia ipsi hoc melius nihil habent, hoc & accipiunt. HOS. Probe, forsitan deinceps nobis aliquando & illis aliter dicendum uidebitur. Atq; id nūc erga illos admissum ratumq; maneat. THE. Manet. HOS. Ad specierum amicos iam descendamus. tu autem nobis illorum sensum interpretare. THE. Fiet. HOS. Aliud essentiam, aliud generationem dicitis, alterum ab altero secernentes: THE. Absq; controuersia. HOS. Et corpore quidē nos per sensum cū generatione cōmunicare, anima uero per rationem cum uera essentia: quam semper secundū eadem, & eodē modo sese habere: generationem uero aliā aliter apparere asseueratis: THE. Asseueramus. HOS. Communio nem hæc o uiri omnium optimi, quid in ambobus esse dicitis: num id quod nos paulo ante inducebamus: THE. Quid istud: HOS. Passionem uel actionem ex potētia quadam, ab ijs quæ inuicem congregiuntur prouenientem. Forsitan illorū ad hæc responsionem o Theætete haud satis percipis, ac me diuturna cum illis consuetudo ad percipiendum iuuat. THE. Quid ergo respondent: HOS. Non dant nobis quod supra aduersus homines terra genitos de essentia dictū. THE. Quid illud: HOS. Sufficiētem entium definitionem hanc posui. uidelicet quando alicui agendi uel patiendi uis aliqua uel minima adest. THE. Hanc ipsam. HOS. Ad hæc aiunt, quod generatio potentiæ agendi uel patiendi est particeps, essentia uero nulla huiusmodi potentia conuenit. THE. An non id quod dicunt, aliquid est: HOS. Ad hoc à nobis obijciendū, quod clarius ab illis audire cupimus, utrum assentiantur animam cognoscere, essentiam uero cognosci. THE. Affirmant profecto. HOS. Cognoscere uel cognosci actionē uocatis uel passionē, uel utrunq; uel neutrum istorum in altero participare uultis: Patet quod in altero neutrum. Alioqui cōtraria illorum quæ supra cōcesserant, nunc admitterēt. THE. Intellego. HOS. Siquidē cognoscere, agere aliquid esset, cognosci uero pati, quo cognosci pateretur. Et idcirco essentia hac ratione pati ex ipsa cognitione cōtingeret dum cognosci: & quatenus cognoscitur, eatenus pati: & quatenus patitur, eatenus & moueri. Quod circa rem stabilem fieri non posse dicimus. THE. Recte. HOS. Quid uero: dic per Iouem, reuera motū, uitam, animā, sapientiam, nunquid ab eo quod omnino ac uere est, abesse prorsus existimandū: neq; uiuere ipsum, neq; sapere, neq; uenerandam sanctamq; mētem habere, sed immobile consistere: THE. Absurdum nimis id hospes si concedatur. HOS. Nunquid mentem quidem habere, uitam uero minime: THE. Qui istuc: HOS. An hæc utraq; inesse illi dicemus, non tamen ab eo in anima cōtineri. THE. At quonam modo alio cōtineret: HOS. Vtrū mentem

Prima definitio entis

Animā cognoscere, essentiam cognosci

Omnia moueri. Ab eo quod uere est, non potest abesse uita & anima & motus

mentē, uitam, animam habere dicendū: immobile tamen cum omnino sit animatū confi-
 stere: THE. Hæc omnia mihi ratione carere uidentur. HOS. Motum igitur & motionē
 tanquam existentia adesse fatendum. THE. Quid obstat? HOS. Ex hoc ò Theætete se-
 quitur, mentem nulli rerum immobilium, usquam, nullo modo, adesse. THE. Sequitur
 planè. HOS. Veruntamen si ferri agitariq; cūcta consentiemus, hoc sermone ipsum idem
 ex genere rerum existentium auferemus. THE. Qua ratione? HOS. Videtur tibi absque
 statu esse unquam posse quod dicitur, secundum eadem, eodem modo, & circa idem?
 THE. Nequaquam. HOS. Cernis usquam sine his mentem, uel fuisse, uel esse? THE. Mi-
 nime. HOS. Aduersus eum omni rationum conatu pugnandum, qui scientia, prudentia
 menteq; sublati, quicquam aliud asseueret. THE. Et uehementer quidem. HOS. Neces-
 se est eum qui philosophatur, atque ista in primis honorat, propterea neq; sermonem il-
 lorum admittere quicunq; unam speciem rerum uel plures inducentes, totum stare so-
 lum ferunt, neq; illos audire, qui ens moueri duntaxat affirmant: uerum secundum pue-
 rorum opinionem comprehensis omnibus quotcunq; uel stant, uel mouentur, ambo si-
 mul ens & omne uocare. THE. Vera loqueris. HOS. An non ut decet ens sermone iam
 comprehendisse uidemur? THE. Prorsus. HOS. Papæ ò Theætete, quanta nunc in am-
 biguitate uersamur? nihil enim aliud nunc præter difficultatem cōsiderandi nosse mihi
 uidemur. THE. Quorsum hæc. HOS. Vidēsne ò beate quod dum illud penitus ignora-
 mus, dicere tamē de illo nos aliquid arbitramur? THE. Et ego arbitror, sed ubi fefellerim?
 nos, haud planè intelligo. HOS. Animaduerte obsecro diligētius, num in præsentia nos
 his concessis merito quis perinde interrogare posset, ut & ipsi supra interrogauimus eos
 qui omne calidum & frigidum esse uolebant. THE. Quemadmodum? memora mihi si
 placet. HOS. Conabor equidem eodem modo abs te nunc querere, quo ab illis, ut ali-
 quid proficiamus. THE. Optime. HOS. Motum & statum nonne inuicem contraria ma-
 xime nuncupas? THE. Cur non? HOS. Enim uero esse illa similiter ais, & ambo pariter,
 & utrunque? THE. Aio equidem. HOS. Quando esse utrunq; & ambo concedis, tunc
 moueri prædicas? THE. Nullo pacto. HOS. An stare fortè significas, cum esse utrunque
 dicis & ambo? THE. Neq; hoc. HOS. Ergo tertium quiddam ipsum ens cogitas: & tan-
 quam sub illo motus & status contineantur, comprehendis utraq; atq; eorum in essentia
 communionem respiciens sic esse ambo denominas. THE. Videmur reuera tertiu quid-
 dam ipsum ens uaticinari, quando motum & statum esse dicimus. HOS. Hac de causa ip-
 sum ens ambo ista motus & status nō est, sed præter hæc aliud. THE. Apparet. HOS. Ens
 itaq; suapte natura neq; stat penitus, neq; mouetur. THE. Sic fermè dicendum. HOS.
 Quonam cogitatio conuertenda ut animus de ente ratum aliquid & manifestum habe-
 at. THE. Ignoro. HOS. Haud facile usquam arbitror. Siquid enim non mouetur, cur non
 stat saltem? uel quod non stat, cur non moueat? Ens uero nobis extra hæc utraq; esse ap-
 paruit, fieri ne id potest? THE. Minime omnium. HOS. Hoc utiq; recordari in præsentia
 debemus. THE. Quale id? HOS. Quod de non entis nomine interrogati cuinam cōueni-
 ret declarare nequiuimus. Recordaris ne? THE. Quid ni recorder? HOS. Nunquid circa
 ens modo facundiores sumus? THE. Mihi quidē hospes si modo dici potest, magis defi-
 cere nūc uidemur. HOS. Hoc ergo hic ponatur ambiguū, postquam uero tam ens quam
 non ens ex æquo nobis obscurū est uisum, spes restat deinceps, si alterum clarius uel ob-
 scurius uidebitur, & alterū similiter uisum iri: & si alterum ignotum penitus, alterū quoq;
 similiter fore. Sermonem igitur quantum possumus decentissime circa utrunque pariter
 persequamur. THE. Scite. HOS. Dicamus planè quo pacto multis nominibus idem hoc
 appellamus. THE. Exemplum ad hoc inducas. HOS. Hominem unum uocantes, cogno-
 mentis multis denominamus, dum colores illi, figuras, magnitudines attribuimus, uirtu-
 tesq; & uitia. in quibus omnib. alijsq; permultis non hominē tantū esse ipsum dicimus,
 sed & bonū & alia multa, atq; in alijs similiter agimus. Quodlibet em̄ unū ponentes mul-
 ta deinde multisq; nominibus appellamus. THE. Vera narras. HOS. Vnde iuuenibus ut
 arbitror et tardo ingenio senibus aduersandi occasionē dedimus. Nā cōtinuo quisq; obij-
 cere potest, quod impossibile sit multa unum, & unum multa esse. Quapropter exultant
 dum hominē bonum dici non sinunt, sed bonū quidē: bonū hominē uero, hominē uoca-
 ri uolūt. Incidisti sepe numero ut arbitror Theætete in homines, qui argutijs eiuscemodi
 student

Secūda defi-
 nitio entis

Tertia defi-
 nitio entis

student, plerumque etiam seniores, qui propter inopiam sapientiae hanc admirantur, & tanquam magnificum quiddam inuenerint, se temere iactant. THE. Et maxime quidem. HOS. Ut igitur cunctos quicumque de essentia unquam aliquid locuti sunt, sermo comprehendat, quae deinceps interrogando subiiciemus, tam aduersus hos, quam aduersus alios quos supra retulimus, dicta intelligantur. THE. Quanam ista? HOS. Vtrum neque essentiam cum motu statu ue iungemus, neque aliud quicquam cum alio quoquam, sed quasi inuicem res communicare nequeant nostris sermonibus eas penitus secernemus? An in idem omnia cogemus, tanquam misceri singula possint? An partim licebit quidem, partim minime? Quid ex his potissimum Theatete electuros illos putamus? THE. Nescio quid pro illis respondeam. Cur non sigillatim respondendo, quid ex uno quoque sequitur exquisiisti? HOS. Recte admones. Ponamus ergo si uis, dicere illos nihil cuiquam ullo pacto posse quicquam communicare. Nonne motus igitur & status nullo modo essentia participabunt? THE. Nullo modo certe. HOS. Num erit illorum aliquod cum neutrum sit, essentiae particeps? THE. Non erit. HOS. Statim hac consensione omnia, ut uideretur, peruersa sunt, tum illorum dogmata qui moueri omnia, tum illorum qui stare ut unum uolunt: ac etiam illorum qui secundum species ea quae sunt: eodem modo & secundum eadem esse semper existimant. omnes enim esse adiungunt, partim uere moueri, partim uere stare dicentes. THE. Sic est omnino. HOS. Quinetiam quicumque interdum componunt omnia, interdum diuidunt, siue in unum & ex uno in infinita, siue in terminata elementa diuidant, & ex his componunt, similiter quidem si interdum id fieri ponant, similiter si semper: in his inquam omnibus nihil ueri dicunt, quandoquidem rerum est nulla commixtio. THE. Recte. HOS. Praeterea & ipsi quam absurdissime sermonem transigeremus, si nihil permetteremus alterius passionis communiōe, alterum appellari. THE. Quomodo? HOS. Ipso esse circa singula quodammodo uti coguntur, & ipso seorsum, & altero, & secundum seipsum, & innumeris alijs: quibus cum abstinere nequeant quin sermonibus suis interserant, nullis aliorum redargutionibus indigent, sed, ut fertur, domi hostem Eurycles, & aduersarium habent intrinsecus reclamantem, instar Euryclis absurdi, eumque secum circumferunt. THE. Verum est quod dicis ac simile. HOS. Quid uero, si omnia uim mutuae communionis habere dicamus: hoc profecto & ipse refellere possum. THE. Qua ratione? HOS. Quoniam & motus ipse omnino quiesceret, & status ageretur, si inuicem commiscerentur. Hoc autem summa quadam necessitate impossibile est, motum stare, statum ue moueri. THE. Cur non? HOS. Tertium itaque solum restat. THE. Sanè. HOS. Etenim unum aliquod istorum necessarium est, uel omnia, uel nulla, uel alia commisceri, alia minime. THE. Necessarium prorsus. HOS. Duo quidem reperiri non possunt. THE. Non certe. HOS. Sequitur ut quicumque recte respondere uult, reliquum e tribus ponere debeat. THE. Maxime. HOS. Quandoquidem alia coire uolunt, alia minime, ferme idem rebus alijs quod de literis euenit. Nam quaedam ex literis inuicem copulantur, quaedam minime. THE. Patet. HOS. Vocalium quippe literarum series per alias omnes tanquam uinculum quoddam protenditur, sine quo nullae inuicem literae uinciri possunt. THE. Et maxime quidem. HOS. An intelligit unusquisque quae literae quibus congruant: uel arte opus est ut recte id fiat? THE. Arte. HOS. Quae? THE. Grammatica. HOS. Nonne idem circa grauium & acutorum sonos? Qui enim uoces inuicem consonas, dissonasue arte dignoscit, musicus: qui uero ignorat, musicae expertus. THE. Ita est. HOS. Et in alijs artibus, artiumque defectibus eiusmodi alia reperiemus. THE. Manifestum id quidem. HOS. Cum uero & genera rerum eodem pacto mutuae communionem habere dixerimus, nonne scientia quadam sermones peragere debet, quisquis recte qualia genera qualibus congruant, aut dissonent sit ostensurus, quinetiam per omnia cogniturus si ista conueniant adeo ut commisceri possint, & in diuisionibus rursus, si per omnia altera diuisionis est causa? THE. Scientia prorsus opus est, ac ferme omnium maxima. HOS. Quam igitur hanc appellabimus Theatete? Nunquid inscientium in liberalium hominum scientiam incidimus? Cumque quaeremus sophistam, prius inuenisse uidemur philosophum. THE. Qui istuc? HOS. Per genera diuidere, & neque eandem speciem alteram putare, neque alteram rursus eandem esse, nonne dialecticae officium esse dicemus? THE. Dicemus profecto. HOS. Quicumque hoc agere potest, unam ideam per multa, uno quoque seorsum posito, passim porrectam acute peruenit, &

& multas quæ diuersæ inter se sunt extrinsecus sub una comprehensas, & unâ rursus per tota illa quæ multa sunt, in uno copulatam, & multas seorsum undiq; distinctas. Hoc autem est scire, per genus discernere quæ singula cõmunicare uicissim possunt, & quæ non possunt. THE. Omnino. HOS. At uero dialecticum opus haud alteri dabis, ut arbitror, quàm pure legitimeq; philosophanti. THE. Quo pacto alteri dari posset? HOS. Philosophum quidem tali quodam in loco & nunc & in posterum, si quæremus, inueniemus, quanquam & hic non facile conspici potest. Sed alia ratione sophista, alia philosophus intuitum refugit oculorum. THE. Quare? HOS. Sophistam pono, quia in non entis tenebras aufugit, & diuturna consuetudine tenebris illis offunditur, idcirco summa difficultate discernitur. THE. Sic est. HOS. Philosophus autem entis ipsius ideæ ratiocinatione semper inhaerens, ob regionis illius splendorem haud facile cernitur. Nam uulgariū animarum oculi diuinitatis radios sustinere non possunt. THE. Consentaneum est ista sic non minus q̄ illa sese habere. HOS. De hoc aliàs clarius, si pro uoluntate licebit, tractabimus. Sophista uero non prius est dimittendus q̄ sufficienter à nobis sit cognitus. THE. Egregie. HOS. Postq; ergo inter nos conuenit ex generibus quædam uicissim congregi, quædam penitus dissidere, & alia quidē cū paucis, alia cū multis, nonnulla quoq; per omnia omnibus coherere, sequamur deinceps rationem sermonis huius in hunc modū considerantes. Non de omnibus speciebus inquam, ne multitudinē confundamur, uerum quasdam ex maximis eligentes, primū quidē quales quæq; sint, deinde quam iam mutuā cõmunionē habeant, ut ens atq; non ens si non possumus perspicua penitus notione cõprehendere, saltem congrua de his disputandi ratione nō careamus, quoad inuestigationis huius cõditio patitur. Quod si non ens uelut imaginādo esse reuera nō ens dicemus, infantes forsitan euademus. THE. Decet sanè. HOS. Maxima uero omnium genera quæ modo referebamus, ens ipsum & status, & motus. THE. Valde. HOS. Duo hæc inuicem misceri nō posse, est dictum. THE. Certe. HOS. Ens uero utrisq; misceri: ambo enim quodammodo sunt. THE. Nil obstat. HOS. Sequitur ut tria sint hæc. THE. Sequit̄. HOS. An non horū quodlibet à duobus reliquis alterū est, sibi idem? THE. Est. HOS. Quid ita nūc idem & alterū diximus? Nunquid ut duo quædam genera alia q̄ tria superiora, illis autē necessario semper adnexa: atq; ita de quinq; generibus cogitandum? An idem hoc & alterum illorū quiddam enunciauimus, quod tamē nos latuit? THE. Forsitan. HOS. At uero motus statusq; neq; alterū est, neq; idem. THE. Quā ob causam? HOS. Quod communiter motum statum ue uocamus, hoc neutrum illorum esse potest. THE. Cur? HOS. Quia & motus stare, & status itidem moueretur. Circa enim ambo alterū utrumuis illorū effectum, cogeret alterū in naturæ suæ transire contrarium, utpote contrarij particeps. THE. Profusus. HOS. Ambo tamen eodem alteroue participant. THE. Nempe. HOS. Ne ergo dicamus aut motum esse idem uel alterū, aut statū similiter. THE. Non certe. HOS. Sed nunquid ens & idem unum esse inuicē cogitandū? THE. Fortè. HOS. At si ens & idem nihilo inter se differunt, quotiens motum & statū ambo esse dicemus, ambo similiter ista idem denominabimus. hoc autē impossibile. Non potest igitur idem & ens, unum esse, THE. Sic fermè dicendum. HOS. Quartam ergo speciem præter tres superiores, ipsum idem ponamus. THE. Ponamus. HOS. Nunquid ipsum alterū quinto loco ponendum? uel hoc & ens nomina duo unū quiddam significare putandū? THE. Fortè. HOS. Arbitror tamen concessurum te, quod eorū quæ sunt, quædam ipsa secundū seipsa sunt, quædam ad alia referuntur. THE. Quid nūc? HOS. Alterum autem semper ad alterum. nōne? THE. Semper. HOS. Non tamen ita, nisi alterum & ens inter se longe differrent. Sed si alterum speciebus utrisq; participaret ut ens, esset utiq; aliquid eorum quæ altera sunt, alterum utiq; non ad alterum: nunc autem quicquid reuera alterum est, ex necessitate sequitur ut secundum id quod est, alterum sit. THE. Sic est ut dicis. HOS. Quintam ergo alterius ipsius naturam in speciebus, quibus adiunximus, ponere decet. THE. Profecto. HOS. Dicendum quoq; per omnia hæc illam discurrere. esse enim ex alijs unum quodq; alterum non per seipsius naturam, sed quia alterius ideæ sit particeps. THE. Reuera. HOS. Sic autem de quinq; sigillatim repetendo dicamus. THE. Qui? HOS. Principio quod motus omnino alterum quiddam est quàm status. Ita ne, an aliter asserendum? THE. Ita prorsus. HOS. Non ergo status est. THE. Nullo pacto, HOS. Est autem, ex

Quo lateat
philosoph.
& sophista
Oculi uulgari
riū animarū
radios diuini
tatis susti
nere non
possunt

Quod ens
& idem non
sunt unum

eo quod entis est particeps. THE. Est. HOS. Rursus motus alterū est quā ipsum idem.
 THE. Fermē. HOS. Non ergo ipsum idem est. THE. Non certe. HOS. Attamen idem
 quodammodo est propter participationem. Omnia enim ipso eodem participant. THE.
 Summopere. HOS. Concedendum igitur sine controuersia motum & idem esse pariter
 & nō idem, neq; enim simili ratione utrunq; pronunciamus: sed idē, quia ipsius eiusdem
 particeps, sibi met idem est. Non idem uero, quia ipsum quoq; alterū recipit, quo ab ipso
 eodem seiungitur, neq; illud est, sed aliud quiddam. Quamobrē recte non idem dicitur.
 THE. Recte nimirū. HOS. Quinetiam si quo modo statum ipse motus admitteret, mo-
 tum stabilem nominare nequaquam esset absurdum. THE. Recte, si quidem concesseri-
 mus ē generibus quādam inuicem communicare uelle, quādam minime. HOS. At uero
 ad huius prius demonstrationem, q̄ presentium refellendo peruenimus, quod uidelicet
 sic natura se res habeat. THE. Cur non? HOS. Dicamus iterum motum alterum esse q̄
 ipsum alterum, quemadmodum aliud quā idem & status erat. THE. Necessē est. HOS.
 Est ergo & alterum hac ratione quodammodo & nō alterum. THE. Verum. HOS. Quid
 uero deinceps? Num alterum ipsum quā tria dicemus, non tamen à quarto diuersum,
 cum quinq; illa esse confessi fuerimus, ē quibus unum cōsiderandū proposuimus? THE.
 At quomodo? Neq; enim minorem illorum numerum quā supra constiterit, inducere
 possumus. HOS. Ergo nihil ueriti asseueremus motum aliud esse q̄ ens. THE. Assēue-
 remus protinus. HOS. Quare motus reuera non ens existit, & ens, quandoquidem en-
 tis est particeps. THE. Manifestum id quidem. HOS. Sequitur itaq; non ens in motu &
 in alijs generibus omnibus esse. Nam in singulis alterius ipsius natura, dum alterum unū
 quodq; quā ipsum ens efficit, non ens efficit singula: atq; ideo cuncta similiter non en-
 tia hac de causa prædicabimus, & quia ente participant, esse iterum dicemus, entiaq; uo-
 cabimus. THE. Apparet. HOS. Ergo circa speciem quamlibet ens quidem multiplex
 est, non ens autem multitudine infinitum. THE. Videtur. HOS. An non ipsum quoq;
 ens aliud quā unum quodq; aliorum est dicendum? THE. Necessē est. HOS. Ens itaque
 quot numero alia sunt, totidem non est ipsum: nam cum illa ipsum non sit, unum qui-
 dem ipsum est: alia uero quæ infinita sunt numero, non est. THE. Ita penē dicendum.
 HOS. Haud sanē turbare nos hæc debent, siquidem natura generum mutuam commu-
 nionem habet. Si quis autem minus hæc accipit, sciendum positis superioribus, concedi
 hæc insuper oportere. THE. Æ. que dicis. HOS. Videamus & hoc. THE. Quidnam. HOS.
 Quotiēns non ens dicimus, ut uidemur, nequaquam entis contrarium dicimus, sed alte-
 rum quiddam solum. THE. Quo modo. HOS. Ceu cum non magnum dicimus, non ma-
 gis paruum quā æquale eo uocabulo significamus. THE. Sic est. HOS. Non ergo con-
 trarium, quando negatio dicitur, significari fatebimur: tantum uero duntaxat asseuerabi-
 mus, quod non, & neq; aliquid ex aliorum numero significant quando nomina antecē-
 dunt: immo quotiens antecēdunt res ipsas, circa quas nomina negationes sequentia pro-
 nunciant. THE. Sic est omnino. HOS. Hoc præterea si tibi uideat meditemur. THE. Quid
 istuc? HOS. Ipsius alterius natura eodem modo quo & scientia, cōcisa uidetur. THE. Dic
 age quo pacto? HOS. Vna quidem est & illa, pars autem illius in aliquo residens, sigilla-
 timq; determinata, cognomentum proprium est sortita: quo circa multæ artes scientiæq;
 esse dicuntur. THE. Prorsus. HOS. Nonne & partes naturæ ipsius alterius, quæ una est,
 idem quod & partes scientiæ patiuntur? THE. Forsitan. Verum qua ratione, declara.
 HOS. Est pulchro pars aliqua ipsius alterius opposita? THE. Est. HOS. Hanc ne omni co-
 gnomento carere dicemus? an potius cognominari? THE. Cognominari. HOS. Quod
 enim non pulchrum ubiq; pronunciamus, hoc non ab alio quoquam alterum est, quā
 à pulchri natura. Age itaq; ad hoc responde. THE. Ad quid respondeam? HOS. Cum a-
 liquid in parte quadam entium determinatum sit, rursusq; alicui entium opponatur, con-
 tingatq; ita non pulchrū dici, sequitur non pulchrum esse aliquid, quando quidē est illud
 cui opponitur. THE. Recte admodū. HOS. Nūquid ex hoc sermone pulchrum magis in
 numero entium, non pulchrum minus ponendum? THE. Nihilō magis. HOS. Similiter
 Probatur ergo tam non magnum quā magnum esse dicendum. THE. Similiter. HOS. Quinetiam
 quod non non iustum ex æquo ac iustum esse asseuerandum. THE. Absque dubio. HOS. Eademq;
 ens sit erit de ceteris ratio, postquā alterius ipsius natura ē genere entium esse apparuit. Ea uero
 existente

Non ens in
quibus sit

Quādo ne-
gatio cōtra-
rium non si-
gnificat
Meditatio
ipsius alte-
rius

Probatur
quod non
ens sit

existente, necesse est & partes eius nihilominus existere. THE. Quid prohibet. HOS. Oppositio ipsa quæ est inter partem naturæ ipsius alterius, partem uel entis, nihilominus si dictu fas est, quàm ens ipsum essentia est: nec contrarium illius, sed alterum quiddam duntaxat significat. THE. Perspicue. HOS. Quam igitur ipsam appellabimus? THE. Constat utiq; quod non ens id quod à nobis sophistæ gratia quæsitum hoc ipsum est. HOS. Quod non ens firmiter habet naturam suam
 An ut dicebas nihilo minus quàm cæterorum quicquam essentiam habet? oportetq; audacter iam dicere quod non ens firmiter naturam suam habet, quemadmodum magnum erat magnum, pulchrumq; erat pulchrum, ac etiam non magnum & non pulchrum? Eodemque pacto non ens secundum idem erat & est non ens species una multis alijs entibus adnumerata. Nunquid ulterius circa hoc Theatete ambigimus? THE. Nequaquam. HOS. Aduertis ne quàm longe à Parmenidis mente diuertimus? THE. Cur nam? HOS. Illius limites transgressi sumus, dum ulterius quàm statuerit considerauimus & ostendimus. THE. Quo pacto? HOS. Quoniam inquit ille, Nunquam, & nullo modo sunt non entia. Sed tu quærens ab hoc progressu cohibe mentem. Hæc ille. Nos autem non solum non entia esse ostendimus, sed quæ sit non entis species demonstrauimus. Cui enim ostenderemus alterius ipsius naturam esse, perq; omnia entia diuisam atq; dispersam inuicem, tunc partem eius oppositam ei quod cuiusque ens est, esse ipsum reuera non ens asseruimus. THE. Vera prorsus ô Hospes dixisse mihi uidemur. HOS. Nemo itaque dicat, quod postquam non ens entis contrarium ostendimus, esse ipsum dicere audeamus. Nos enim iam diu uale ei diximus qui roget, quod contrarium est alicuius reuera sit nec ne, et ratione quadam subsistat nec ne aut ratione careat. Quod autem nunc diximus esse non ens, uel reprobare debet qui minus credit, uel si reprobare non ualet, eousq; credere, quousq; contradicere nequit: quod uidelicet genera inuicem sint commixta, ensq; & alterum per se inuicem perq; alia omnia penetrando, sese mutuo capiant, dum alterum ente participat. Est enim ob participationem huiusmodi, non tam est illud ipsum quo participat, sed aliud quiddam. Cum uero aliud sit quàm ipsum ens, necessario sequitur ut non ens esse dicatur. Ens quoq; ex eo quod est ipsius alterius particeps, alterum quiddam ab alijs generibus est dicendum. Cumq; alterum sit quàm reliqua cuncta, nec unum aliquid ex illis, neq; cuncta existit, sed ipsum quod est duntaxat. quapropter ens absq; dubio in plurimis plurima non est. Et alia quoq; similiter tam uniuersa quàm singula multifariam quidem sunt, & multifariam non sunt. THE. Vera narras. HOS. Siquis contrarijs hisce conuersionibus fidem non præstat, cogitare debet ut meliora quàm hæc inducat. aut si quis quasi arduum quiddam inuenerit, gaudet nunc huc, nunc illuc sermones trahens: is sciat haud sane multo studio digna se excogitauisse, quemadmodum sermones hi testantur. Hoc enim neque egregium aliquid neq; inuentu difficile est, sed illud arduum atque præclarum. THE. Quidnam? HOS. Quod & supra dictum est, ut his tanquam leuibus ommissis, ea quæ eadem planè sunt redarguere unaquaq; in re possis: siue quod alterum est, idem, siue quod idem, alterum, atq; id eadem utrunq; ratione, esse conuincens. Nam quod idem est, alterum, aut quod alterum, idem etiam quoquomodo esse, & quod magnum est, paruum, & quod simile, dissimile etiam sit, ostendere: & contraria hoc pacto conectere haud uera redargutio est, sed uix leuiter rem attingens, rudisq; & nuper nata. THE. Omnino quidem. HOS. Nam omne ab omni secernere ô adolescens optime & inconcinnum est, & hominis muscæ philosophiæq; prorsus expertis. THE. Quamobrem? HOS. Omnis penitus oratio deletur si unumquodq; ab omnibus segregatur. Nam propter mutuan specierum copulam oratio constitit. THE. Sic est. HOS. Aduerte obsecro quam opportune nunc aduersus istos pugnantes coegimus eos ut alterum alteri commisceri permitterent. THE. Ad quid maxime? HOS. Ad hoc ut oratio unum aliquid e generibus sit. hoc enim si priuaremur, philosophia ut plurimum caueremus. Oportet præterea in præsentia communi consensu quid oratio sit, definire. quod si penitus è medio tolleretur, nulla de re loqui possemus. Tolleretur autem si concessum esset nullam esse rerum commixtionem. THE. Recte id quidem. Verum qua de causa nunc oratio definienda sit, non intelligo. HOS. At forte hoc modo percipies. THE. Quo? HOS. Non ens constitit unum quoddam reliquorum generum existens, per omnia quæ sunt, diffusum. THE. Constitit. HOS. Considerandum ergo deinceps utrum opinioni atq; orationi immisceatur.
 THE.

Carmina
ParmenidisQui positio
ni non cre
dit, reproba
re debet: qui
reprobare
nō ualet, cre
dere debet

THE. CUR? HOS. Quoniam si nullo modo his immiscetur, vera esse omnia necesse est: si autem miscetur, falsa opinio, oratioq; falsa exoriuntur. Dicere enim & opinari non entia, hoc ipsum falsum est, orationi & cogitationi contingens. THE. Sic est. HOS. Cum vero sit fallitas, deceptio sequitur. THE. Statim. HOS. Orta deceptio, necesse est simulacris & imaginibus phantasiaq; cuncta repleti. THE. Nihil repugnat. HOS. Sophistam uero dicebamus hunc in locum confugisse, dum falsum nullo modo esse diceret, quia non ens nemo cogitet uel pronunciet, cum non ens nulla ex parte sit essentia particeps. THE. Sic est dictum. HOS. Nunc autem hoc entis particeps nobis apparuit: quapropter haud ultra hac quidem parte pugnabit. Fortè uero dicet, quasdam è speciebus cum non ente participare, quasdam minime, orationem & opinionem ex illorum numero esse quæ non participant: & idcirco facultatem illam phantasticam simulacrorum magistram, in qua illum locauimus, nusquam esse contendet, postquam opinio oratioq; cum non ente nullo modo participant: falsumq; nihil esse dicet, cum nulla cõmunio talis reperiatur. Quam obrem quid oratio sit opinioq; & phantasia, primo inuestigandum, ut his declaratis, eorum cum non ente communionem cõspiciamus: qua inspecta, falsum esse aliquid ostendamus: cumq; hoc ostēderimus, in eo Sophistam si quidem reus est, uinciamus, aut etiam illum absoluentes, alio quodam in genere deinde quæramus. THE. Verum omnino uidetur hospes, quod ab initio de Sophista prædiximus, quod uidelicet prehensu difficile genus hoc prorsus sit. Multis enim obijcibus circumseptus uidetur, neq; ad eum peruenire quis potest nisi prius obstaculum quod obiecit ille, submouerit. Et nunc quidem uix tandem obiectionem illam euasimus, qua non ens nullo modo esse intulerat. Continuo si quidem aliud est obiectum. Vnde oportet & orationem & opinionem falsas esse posse ostendere, ac forsitan post hoc aliud, aliudq; post illud, nullusq; terminus inueniet. HOS. Forte animo persequi Thegete debet, quisquis progredi uel aliquando in eo quod cœpit potest. Quomodo enim qui in istis hæsitet, in alijs audeat unquam. Nam qui in illis aut nihil efficit, aut retro repellitur, nunquam, ut prouerbio fertur, expugnabit urbem. Nunc uero postquam quod dicebas transectum nobis est, & ingens propugnaculum captum, reliqua posthac minora, leuioraq; supersunt. THE. Præclare loqueris. HOS. Orationem itaq; primo opinionem ue capiamus, ut clarius ostendamus, utrum non ens hæc attingat, an uero omnino sint ambo, falsumq; neutrum. THE. Optime. HOS. Age quemadmodum circa species & literas diximus, similiter circa nomina rursus excogitemus. Videtur enim quod nunc quaritur ita sese habere. THE. Quid potissimum de nominibus uis intelligi? HOS. Vtrum omnia inuicem congruant, aut nullum, aut quædam consonent, alia dissonent. THE. Patet quod quædam congruunt, quædam minime. HOS. Forte tale quiddam ais, quod quæ consequenter dicta aliquid expriment, inuicem congruunt: quæ uero continuata nihil significant, non conueniunt. THE. Quomodo? quid ue dicebas? HOS. Quod intelligere te & fateri putauit. Duo namq; sunt genera declarationum earum, quæ circa essentiam uoce fiunt. THE. Quo pacto? HOS. Vnum quidem nominum genus, uerborum alterum. THE. Dic utrumq;. HOS. Declarationem qua actiones significantur, uerbum dicimus. THE. Sane. HOS. Signum autem uocis agentibus ipsis impositum, nomen. THE. Prorsus. HOS. Ex solis nominibus ordine prolatis oratio nunquam efficitur, neq; rursus ex uerbis absq; nominibus pronuntiatis. THE. Hæc non didici. HOS. Constat utiq; quod aliud intendens animū paulo ante assentiebare. nam hoc ipsum est quod dicere uolebam, quod ista si solum ita continuata pronūciantur, orationē non faciūt. THE. Quomodo? HOS. Ut uadit, currit, dormit, & alia uerba quæcūq; actiones significant: quæ si quis subiungat omnia, nihilo magis orationē facit. THE. Sic est. HOS. Rursusq; cum dicitur, leo, ceruus, equus, cæteraq; nomina quæ ipsos agentes significant, nōdum hac continuatione oratio ulla conficitur. Nam quæ proferuntur, haud ante actionem, uel actionis impedimentū, aut essentia, siue existentis rei, seu non existentis ostendunt, q̄ uerba nominibus misceant. Tunc uero primū conueniunt, statimq; fit oratio, & prima horum complexio, prima oratio est, etiam si sit breuissima. THE. Qui istuc inquis? HOS. Quādo quis dicit, homo discit, orationē hanc esse ais primā atq; breuissimam? THE. Equidem. HOS. Tunc sane declarat aliquid de his quæ sunt uel fiunt, aut fuerūt iam, aut erūt. Neq; nominat tantū, sed & definit aliquid, uerba nominibus copulans. Ideoq; non modo nominare, uerum

A nō ente fal
fitas, à falsita
te deceptio
&c.

Vis phanta
stica simula
crorum ma
gistra

Prouerbiū

Quæ uoces
sint congru
entes, quæ
non

Verbum
Nomen

Prima ora
tio ac breuis
sima, homo
discit

uerum etiam loqui ipsum dicimus, talique contextui nominum, orationis nomen indidimus. THE. Recte. HOS. Enimvero quemadmodum res aliqua consonant inuicem ut supra diximus, aliqua dissonant, ita & signa uocum quaedam nequaquam conueniunt, quaedam congruentia orationem conficiunt. THE. Prorsus. HOS. Accipe & hoc breue. THE. Quale istud? HOS. Orationem necesse est quotiens fit, alicuius esse orationem: nullius enim esse orationem impossibile est. THE. Ita uidetur. HOS. Nunc & qualem quandam esse ipsam oportet? THE. Oportet sane. HOS. Animaduertamus obsecro diligenter. THE. Decet. HOS. Afferam orationem tibi, rem cum actione per nomen uerbumque coniungens: cuius autem oratio sit, tu dicas. THE. Efficiam ut potero. HOS. Theætetus sedet, num oratio ista proluxa? THE. Non, sed mediocris. HOS. Tuum est nunc dicere de quo & cuius oratio est. THE. De me uidelicet, atque mea. HOS. Hac etiam? THE. Quanam? HOS. Theætetus hic quicum ego nunc disputo, uolat. THE. Nemo de hac quoque aliter diceret, nisi quod de me meaque est. HOS. Diximus qualem quaedam esse orationem quamlibet oportere. THE. Diximus. HOS. Vnam ueram, alteram falsam. Vera oratio ea quae sunt ut sunt, de te praedicat. THE. Certe. HOS. Falsa autem, alia quam quae sunt. THE. Profecto. HOS. Quae non sunt ergo, quasi sint asserit. THE. Sic ferme. HOS. Et quae reuera sunt, alia de te dicit. Multa siquidem entia circa unumquodque esse praediximus, multa quoque non entia. THE. Omnino. HOS. Primum quidem necesse est orationem illam quam secundo loco de te protuli, secundum orationis definitionem, unam quandam ex breuissimis esse. THE. Sic enim inter nos conuenit. HOS. Deinde exprime, num alicuius sit. THE. Alicuius. HOS. Si tua non est, alterius multominus. THE. Paret. HOS. Si nullius est, neque oratio prorsus est. Nam ostensum est, fieri non posse, ut quae oratio est, nullius oratio sit. THE. Scite. HOS. Ergo quotiens de te altera ita praedicatur ac si eadem essent, & quae non sunt perinde ac si sint, huiusmodi quaedam ex uerbis ac nominibus compositio proculdubio fit oratio falsa. THE. Vera admodum loqueris. HOS. Quid autem de cogitatione, opinione, & phantasia dicimus? nonne iam constat quod haec omnia genera, tum uera, tum falsa in animis nostris efficiunt. THE. Qua ratione? HOS. Sic intelliges facile, si prius quid unumquodque istorum sit, quouere inter se singula differant, acceperis. THE. Exhibe modo. HOS. Nonne cogitatio & oratio idem: nisi quod cogitatio dicitur illa ipsa sine strepitu uocis interior collocutio, qua sese animus noster alloquitur. THE. Penitus. HOS. Sed per os effluxus prolationis ab illa oratio nuncupatur. THE. Verum. HOS. Quinetiam in oratione hoc animaduertimus. THE. Quid? HOS. Affirmationem inquam & negationem. THE. Nempe. HOS. Quando igitur hoc in anima per cogitationem silentio fit, potest ne alio quam opinionis nomine nuncupari? THE. Nequaquam. HOS. Quid uero? cum non per ipsam sed per sensum rursus talis passio accidit. potest ne aliter quam phantasia cognominari? THE. Non aliter. HOS. Postquam oratio partim uera, partim falsa esse apparuit, cogitatio uero interior ipsius animae collocutio, opinio uero cogitationis conclusio, in qua opinionis sensusque commixtio reperitur, necessarium esse uidetur ut cogitationes opinionesque partim uerae, partim falsae sint: quippe cum sint orationi cognatae. THE. Nihil repugnat. HOS. Aduertis ne nos facilius quam putabamus, orationem & cogitationem falsas interdum esse inuenisse? Metuebamus sane ne opus irritum & inexplicabile ista quarentes aggredieremur. THE. Aduerto. HOS. Ergo ne reliqua metuamus: uerum postquam patefacta sunt ista, superiores illas secundum species diuisiones in memoriam reuocemus. THE. Quales? HOS. Imaginariam artem in duas diuisimus, alsimilatricem scilicet & phantasticam. THE. Sic egimus. HOS. Vtra uero in arte sophistam collocaremus, ambigebamus. THE. Profecto. HOS. Post hanc ambiguitatem repente profundior emerit caligo, cum sermo ille cunctis dubius inferretur, quod neque imago, neque simulacrum, neque phantasma omnino usquam est, quia nullo modo, usquam, unquam falsum extet. THE. Vera narras. HOS. Nunc autem postquam apparuit quidem oratio, apparuit & opinio falsa, possibile est simulacra quaedam rerum uerarum aemula esse, & ab hac dispositione artem decipiendi manare. THE. Possibile certe. HOS. Quinetiam quod in his Sophista uersatur, est concessum. THE. HEst. OS. Adnitamur iterum bifariam genus propositum partientes semper ad dexteram progredi diuisi partem, & quae cum Sophista quoquo modo communicant, circumspicere, ut com-

Quid cogitatio, nā eadem oratio Oratio

Opinio Phantasia

munibus omnibus amputatis propria eius sedem atque effigiem, & nos intueamur, & his qui ad huiusmodi disciplinae progressum natura accedunt, quam proxime ostendamus. THE. Probe. HO S. Nonne ab initio artem efficiendi unam, acquirendi alteram partientes induximus? THE. Certe. HO S. Diuisa postmodum acquirendi arte sub ea Sophistam locauimus in uenatione, certamine, mercatura, & huiusmodi speciebus. THE. Sic prorsus est actum. HO S. Nunc uero postquam efficiendi quoque ars Sophistam complexa est, constat in primis artem hanc esse bifariam diuidendam. Imitatio quippe, effectio quaedam est, simulacrorum scilicet non uerarum rerum, quemadmodum supra diximus. Nonne? THE. Proculdubio. HO S. Effectricis igitur facultatis duae primum sint partes. THE. Quae? HO S. Diuina & humana. THE. Nondum intelligo. HO S. Si modo quae supra dicta sunt, recordamur, effectricem facultatem dicimus uim quandam quae causa est ut sint postea quae ante non fuerant. THE. Recordamur. HO S. Animalia cuncta mortalia, plantasque, quaecumque terra ex seminibus radicibus uel nascuntur, & quaecumque inanimata in terra consistunt, siue liquefieri possint, siue non possint, nunquid alio quodam opifice fabricata quam deo, facta esse, cum prius non fuissent, dicimus? an multorum doctrinam sermonesque sectabimur? THE. Quorum? HO S. Dicentium, ista natura ipsa gigni a causa quadam fortuita, sine mente haec agente: uel cum ratione potius scientiaque diuina, quae ab ipso deo sit orta. THE. Ego forte propter aetatem, tum hoc tum aliud opinor. In praesentia uero ad te respiciens, putansque existimare te per deum haec omnia gigni, idem ipse quoque existimo. HO S. Recte admodum Theatete. Ac si te putaremus in posterum aliter opinaturum, nunc ratione simul cum necessaria quadam persuasionem, ut nobis crederes efficeremus. Quoniam uero eius ingenij esse te noui, ut etiam sine nostra demonstratione ultro ad illa sis profecturus, ad quae nunc trahi te dicis, dimittam. Nam superuacua disputatio talis esset. Ponam uero illa quae natura gigni dicuntur, arte diuina fieri: quae autem ex his ab hominibus componuntur, humana: atque hac ratione duo effectricis facultatis genera, humanum uidelicet, & diuinum. THE. Praclare. HO S. Cum uero duae sint artes, utraque bifariam diuide. THE. Qui? HO S. Quemadmodum ars effectrix uniuersa per latitudinem est diuisa, ita nunc per longitudinem diuidatur, atque ita quatuor illius partes efficiuntur, duae quo ad nos humanae, duae iterum quo ad deos diuinae. THE. Profecto. HO S. Ex his quidem rursus aliter nunc diuisis, utriusque partitionis pars una est effectrix, reliquae autem imaginariae nominantur. unde rursus efficiendi facultas in duo diuiditur. THE. Dicas iterum quemadmodum utraque. HO S. Homines utique & animalia caetera, ea uel ex quibus ista gignuntur, ignis & aqua, horumque germana, dei opera esse cognoscimus. THE. Nempe. HO S. Post haec horum simulacra sequuntur daemonum quadam machinatione producta. THE. Quali? HO S. Phantasmata enim quae dormientibus occurrunt, quaeque in die per se absque arte uidentur, umbra quidem cum tenebrae igni miscentur: duplex autem quando lumen proprium & extraneum circa perspicua leuiaque in unum concurrunt, sensumque contrarium solitae uisionis praebens, speciem efficit. THE. Duo ergo sunt ista diuinae effectiois opera, res uidelicet singulae, singulasque res sequentia simulacra. HO S. Ars autem humana nonne per architecturam domum fabricat, per picturam uero domus imaginem, ueluti quoddam humanum insomnium uigilantibus factum. THE. Nulli dubium. HO S. In alijs quoque similiter per duo partiendo, gemina opera effectricis nostrae actionis inueniemus. Ipsam quippe rem principali facultate, imaginem uero aemulatrice illa facientes. THE. Plane iam intelligo, ac duas bifariam pono effectricis species facultatis. Primo siquidem in diuinam partior & humanam, deinde & in rerum ipsarum & in imaginum effectricem. HO S. Reminiscamur obsecro duo dixisse nos imaginariae facultatis genera esse oportere, assimilatorum scilicet & phantasticum, si modo aliquid reuera falsum, & falsum unum aliquid eorum quae sunt sit futurum. THE. Dictum certe. HO S. Nonne constitit? ideoque nunc ipsi duas sine controuersia species adnumerabimus? THE. Sane. HO S. Phantasticum itaque rursus in duo secundum. THE. Quomodo? HO S. Vnum per instrumenta factum, alterum illius qui sese instrumentum phantasma efficientis exhibet. THE. Qui istuc ais? HO S. Quotiens aliquis figuram tuam usurpans, corpus suum tuo reddit persimile, seu uocem uoci, imitatio ista phantastice nuncupatur. THE. Vtique. HO S. Imitatorium hoc appellantes ita distribuamus

mus, & reliquum omne quasi iam quietis cupidi præmittamus, cōcedamusq; alteri ut in unum colligat, & conueniens ipsi tribuat cognomentum. THE. Distribuatur ut uis, & hoc dimittatur. HOS. Hoc præterea duplum ò Theatete existimandum. Quam uero ob causam animaduerte. THE. Dic. HOS. Eorum qui imitatur, aliqui cognoscētes quod imitantur, hoc agunt, aliqui autem ignorantes. An maiorem aliquam discrepantiā diuisionemq; quā ignorantia cognitionisq; ponemus. THE. Nullam. HOS. Nōne ea quomodo dicebamus cognoscētium imitatio erat: figuram quippe tuā imitatur ille qui te cognoscit. THE. Ille ipse. HOS. Quid autem de iustitiæ uirtutisq; uniuersæ figura dicendum: an non multi dum ignorant, nosse autem hanc opinantur, quod illis uidetur id ipsum imitantes, tam uerbis quā operibus annuntur ut inesse ipsis appareat? THE. Atq; admodum multi. HOS. Nunquid ita illos spes fallit, ut sicut iusti non sunt, ita nec etiam uideantur: an contra? THE. Contra. HOS. Imitatorem hunc diuersum ab illo superiori dicemus, ignorantem à cognoscente? THE. Dicemus planè. HOS. Vnde igitur nomen utriusq; proprium deducetur: an uidelicet difficile est, quia causa quædam uetus diuisionis generum in species, superioribus nostris ignota fuerit, adeo ut nemo partiri contenderit, ideoq; nominum inopes esse necesse est: Et si dictu audacius uideri potest, declarationis tamē discretionisq; gratia, imitationem illam opinionis comitē, opinabilem imitationem: illam uero quæ scientiæ, historicam quandam scientemq; imitationem uocemus. THE. Esto. HOS. Harum quidem appellationum altera duntaxat utendum. Nam sophistam, & si in genere imitantium, non tamen in genere scientium posuimus. THE. Sic est. HOS. Hunc itaq; opiniosum imitatore tanquam ferrum examinemus, sit ne solidus simplexq; an contra geminum, duplexq; in se quiddam habens. THE. Examinemus. HOS. Certe admodum multiplex. Nam sophista alius fatuus & ineptus est, quæ opinatur scire se putans. Alterius uero fama, propter uariam in sermonibus reuolutionē, certe suspicionem plurimam metumq; habet, ne forte ignoret illa quæ coram alijs scire se simulat. THE. Omnino ex utrisq; generibus est, ut narraſti. HOS. Nōne igitur unum quidem simplicem, alterum ironicum imitatore ponemus. THE. Consentaneum est. HOS. Huius iterum genus unum an duo dicimus? THE. Tu uideris. HOS. Cogito equidem, ac duo cogitātī mihi se offerunt. Vnus quidem publice proluxa oratione apud populum ironia utens: alter priuatim minutis quibusdam captiunculis cogēs eum qui cum ipso disputat, sibi in sermonibus contradicere. THE. Recte admodū loqueris. HOS. Quomodo superiorem illum denominabimus: ciuilem ne, an popularem? THE. Popularem. HOS. Alterum uero Sophon, id est sapientem, an Sophisticum? THE. Sapientem quidem uocare illum non licet, quando quidem ignorantem ipsum posuimus: Quoniam uero sapientem imitatur, cognomentum quoddam illius simile sortietur. Ac demum intelligo, hunc ipsum prorsus & reuera Sophistam appellari decere. HOS. An nō ut supra, ita nunc nomen eius colligabimus à fine iterum ad principium omnia complexi? THE. Omnino. HOS. Is demum Sophistam uere definiet, qui generationem eius & stirpem esse istam asseuerabit. Sophista inquam est, qui in sermonibus disputantem cogit contradicere sibi ipsi, qui & ironici pars est, ab imitatore opinioso ueniens, phantastici item generis, ab imaginaria facultate profluens, non diuinæ sed humanæ effectiois determinata progenies, ex eorumq; numero qui uerbis, quasi quibusdam præstigijs, mirum in modum decipiunt auditores. THE. Ita prorsus dicendum.

Vndedictus
Sophista

Vltima so-
phistæ defi-
nitio

MARSILII FICINI APOLOGVS IN

LIBRVM PLATONIS DE REGNO, AD FEDERICVM
Vrbini ducem semper inuictum.

IVPITER optimus maximus, cum optaret tale in terris quandoq; regnū prospicere, quale in cœlo semper apud se conspicit, iamdiu per ipsam diuini regis ideam, regium quendam diuinumq; animum demisit in terras. Conuocatisq; cœlicolis imperauit, ut omnes futuro huic regi suffragarentur, quem superi quidem à fide regia Fideregum, et ab orbis imperio Orbinatem Ducem iam nominarent, homines uero mutatis literis Federicum Vrbinatem Ducem essent appellaturi. Assensere omnia Ioui præter Iunonem numina. Sola enim Iuno crassioris aeris ambitiosa regina cœlesti terris regnum hæctenus inuidet. Verū